Maja Duljević

Leica *Gallery Prague*

Slezská univerzita
Filozoficko-přírodovědecká fakulta
Institut tvůrčí fotografie

Opava 2007

Maja Duljević

Leica Gallery Prague

Bakalářská teoretická diplomová práce

Obor: Tvůrčí fotografie
Vedoucí práce: MgA. Ing. Evžen Sobek
Oponent: odb. as. MgA. Tomáš Pospěch

Slezská univerzita
Filozoficko-přírodovědecká fakulta
Institut tvůrčí fotografie

Opava 2007

PODĚKOVÁNÍ

Především děkuji všem pedagogům Institutu tvůrčí fotografie za veškeré pochopení, snahu a trpělivost, přístupnost a kamarádství.
Nesmírně si toho vážím.

Děkuji Janě Boemerové za poskytnuté informace, na základě kterých vznikla tato diplomová práce, a za možnost kdysi pracovat v Leica Gallery Prague.

Děkuji rodině za důvěru, lásku a podporu, a Petrovi za to, že je.

PROHLÁŠENÍ

Prohlašují, že jsem tuto prací vypracovala samostatně s použitím literatury a pramenů, uvedených v seznamu literatury.

Souhlasím, aby tato práce byla zveřejněna zařazením do knihovny FPF SU v Opavě, Uměleckoprůmyslového muzea v Praze a na internetové stránky ITF.

V Praze dne
12. září 2007

Maja Duljević

©2006 Maja Duljevic,
Institut tvůrčí fotografie FPF
Slezské univerzity v Opavě

OBSAH

5 ÚVOD
9 PŮSOBENÍ LEICA GALLERY PRAGUE NA PRAŽSKÉM HRADĚ
13 CÍL, ZÁMĚR A PLÁNY
15 PŘÍCHOD NA PURKRABSTVÍ
18 VÝZNAMNÉ VÝSTAVY V GALERII
43 VLAKY
50 ROZHOVOR S JANOU BOEMEROVOU
60 ZÁVĚR
DOPISY PŘÁTEL LEICA GALLERY PRAGUE
ŽIVOTOPISY
JMENNÝ REJSTŘÍK
POUŽITÁ LITERATURA
ODKAZY NA INTERNETOVÉ STRÁNKY
POPISKY K ILUSTRACÍM

ÚVOD

Psal se rok 2002, když v květnu Praha získala prvotřídní fotografickou galerii s názvem Leica Gallery Prague. Byla jsem fascinována skutečností, že taková přepychová galerie světového významu existuje nejen v Tokiu, New Yorku, Frankfurtu, Vídni,ale také *„u nás“* v Praze. Pražská Leica je ale na rozdíl od ostatních výše zmíněných galerií neziskovou organizací.

Už v dobách působení Leica galerie na Nejvyšším purkrabství (kde tato galerie sídlila) se Praha významně zařadila do skupiny metropolí spjatých se světovými fotografickými výstavami. Před několika lety jsem měla možnost pracovat v této galerii, s níž jsem prožívala veškeré úspěchy výstav a byla součástí, toho nádherného konceptu spojeného s uměním, kterého si nejvíc vážím.

Večer, kdy poslední návštěvníci odcházeli z výstavního prostoru, ovlivněni tím, co zrovna viděli, doprovázel je nekonečný úsměv ředitelky a zakladatelky Leica Gallery Prague Jany Boemerové. O jejím charismatu, duchapřítomnosti, cílevědomosti, nadějích a vůli, zcela mimo chápání fyzikálních zákonů o energii, se budu zmiňovat ještě později.

Rozhodla jsem se však psát bakalářskou práci o Leica Gallery Prague nejen z osobních důvodů, ale také proto, že je česká fotografie už třicet let akceptovanou součásti světové kultury. Tato galerie neustále pracovala na reprezentaci české fotografické scény, která si zaslouží velkou pozornost. I když LGP už dlouho nesídlí na původním místě, pořád má k dispozici výstavy k zapůjčení jak pro české galerie, tak i pro jiné instituce. A to je pozoruhodné už jenom z toho důvodu, že galerie v současnosti vystavuje v improvizovaných podmínkách – ve vlacích.

Nemusím se zmiňovat o tom, jak je těžké realizovat vlastní představy, ani o tom, jak je každý začátek nesmyslně krutý. Přesto měla Leica Gallery také někde svůj začátek a ten nestál jen na graciézním interiéru Pražského purkrabství. Také začátkům LGP jsem věnovala několik řádků.

Největší pozornost si zaslouží doba, kdy LGP měla sídlo na Hradě, kdy zažívala největší slávu. Píši o tom, jaké byly její cíle, záměry a plány. Zmiňuji nejnavštěvovanější výstavy které se odehrávaly v této galerii.

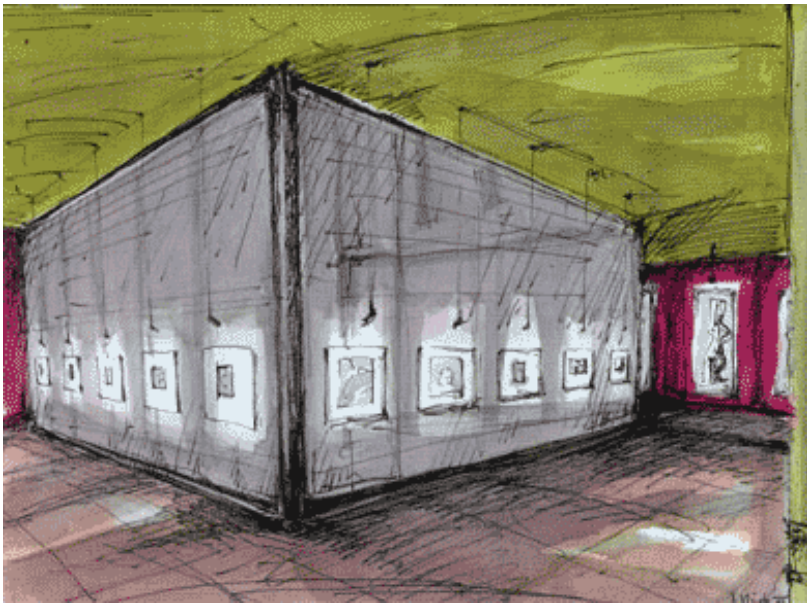

1

Jak už bylo řečeno, Galerie v současnosti vystavuje ve vlacích. Někoho by představa výstav ve vlacích mohla zaskočit a zmást. Ale v období, kdy Leica Gallery Prague doslova během chvíle zmizela z Hradu, lepší, romantičtější a hlavně praktičtější řešeni ani neexistovalo.

Jedna z kapitol patří také periodě, kdy galerie zažila neprodloužení smlouvy ze strany Správy Pražského hradu a tím i smutný odchod z Hradu. S úctou vzpomínám na snahu přátel galerie udržet ji na místě, tuto vílu všech galerii – zveřejním proto několik krásných dopisů těchto lidí.

2

Na závěr jsem si dovolila citovat krátký rozhovor s Janou Boemerovou, ředitelkou galerie, o tom, jak vnímá práci galerie, jak dnes galerie fungují a podle čeho si vybírá umělce, které zastupuje. Zavzpomíná na časy, kdy galerie sídlila na Hradě a odpoví na otázky, jak se Leica Gallery Prague daří dnes.

Vzhledem k tomu, že málokdo zná opravdový *„Leica Gallery Prague“* příběh, vynasnažím se každému, kdo bude věnovat této diplomové práci pozornost, připomenout, o jakou perlu jsme přišli při odchodu Leica Gallery Prague z Pražského hradu. Svým způsobem je to tedy připomenutí všem, kteří nenaplnili své touhy po splněném snu. Připomenutí, že sen končí tehdy, když se budete chtít vzbudit sami, ne když se vám ho někdo pokusí ukrást.

3

PŮSOBENÍ LEICA GALLERY PRAGUE NA PRAŽSKÉM HRADĚ

V deníku LGP jsem se dočetla následující: *„…co s přípravou velké a k tomu ještě neobvyklé výstavy souvisí? Jistě by se nejeden návštěvník divil, kolik práce má galerista s přípravou výstavy. Pohled můj, tedy pohled ředitelky galerie a krásně bezstarostný pohled jednoho z našich brigádníku, se logicky liší.“*[1]

Zkušenost brigádníka v této skvostné galerii mám a tak se vám pokusím dokázat, že citovaná slova Jany Boemerové jsou pravdivá, a že cesta k úspěchu a prospívání jakékoli galerie není žádné relaxování při pozorování motýlů v zahradě.

Především musíte přiměřeně rozumět galerijnímu provozu. Pracujete jako zprostředkovatel mezi výtvarným dílem a publikem, kterému formou výstavy něco sdělujete. K tomu se musí informace přetvořit a naaranžovat do podoby, která je divákovi přístupná, a také doplnit o další nesmírně důležité kontextové informace – katalog, texty, doprovodné programy, přednášky, filmy. Základem je ale schopnost rozpoznat kvalitní dílo.

Po finanční stránce galerie fungují tak, že umělec platí nájem , nebo galerie pronajímá prostor, ve kterém vystavuje. LGP však takto nikdy nefungovala, i když zájemců o placení nájmu a vystavování na tak reprezentativním místě určitě bylo mnoho.

1. Bemerová, Jana http://lgp.cz/usefull/denik-jak-se-pripravuje-vystava/

4

Leica Gallery Prague je nezisková organice založená jako o.p.s. – obecně prospěšná společnost. A finance na nemalé částky, spojené s vystavováním zapůjčeních děl světových umělců, LGP shání sama. Program financuje především ze vstupného (více než 50 procent nákladů na galerijní projekty je třeba financovat ze vstupného a prodeje fotografických publikaci) a ze sponzorských příspěvků a dotací, které poskytuje město nebo jiné fondy.[2]

Sponzoři a mediální partneři jsou dalším velice důležitým prvkem v úspěšnosti této galerie. Bez nich by byl každý z projektů jen těžko realizovatelný.

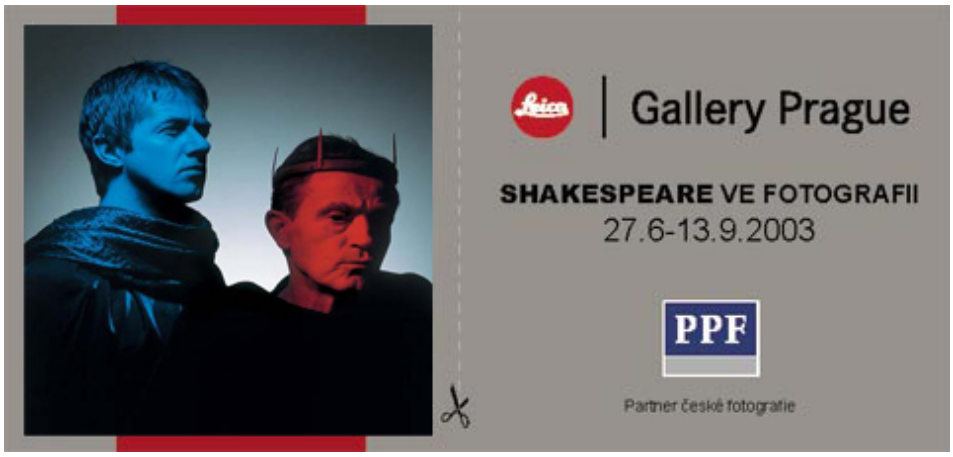

5

2. informace zapůjčené z archivu Leica Gallery Prague

Jana Boemerová radí: *„Galerista musí pracovat z přesvědčení.“* Říká, že důležitá je velká porce idealismu a zkušeností. Pak je tu další důležitý bod, a to přehledný a rozsáhlý prostor na frekventovaném místě.

6

Kurátorem výstavy často bývá host. Vždy je ale nutné je přizpůsobit kontextu a možnostem galerie. A pak je takzvaná *„joint venture“*, když spolupracují dvě instituce, dva kurátoři. Jeden přichází zvenku a druhou stranu zastupuje obvykle ředitel galerie. Ale to už je ta příjemnější stránka této práce, která spočívá v komunikaci a domluvě s potenciálními vystavujícími umělci.

S koncepcí prezentovat výstavy převážně autorské se tato galerie nepředstavitelnou rychlostí vyšplhala mezi špičku Leica Galleries ve světě.

7

Program, díky kterému získala titul Leica Gallery Prague, spočíval v prezentaci spousty významných českých autorů, jako jsou Václav Chochola, Dana Kyndrová, Jan Šibík, Angelo Božac, Jindřich Štreit, Jaroslav Kučera, Adolf Zika a další. V tomto období Leica Gallery sídlila v Praze 2.

Vzhledem k tomu, že koncepce byla mnohem obšírnější, začala galerie spolupracovat se světovými velkými jmény, jako je například Sebastio Salgado. V září 2001 Praha měla možnost shlédnout výstavu Exodus v celé své kráse, v prostoru Mánes. Už tehdy galerie sklízela úspěch se třiačtyřiceti tisíci návštěvníků.

8

9

CÍL, ZÁMĚR A PLÁNY

Na světovém fotografickém veletrhu Paris Photo v letech 2003 a 2004 LGP reprezentovala české fotografické umělce a slavila nečekaný úspěch. Jako sotva narozená galerie s titulem Leica Gallery Prague překvapila řadu galerií s velkými jmény tím, že prošla přísnými kritérii při výběru vystavujících subjektů. Tato skutečnost znamenala pro galerii velice významný skok kupředu.

Od této události se úspěch a světlá budoucnost galerie hnaly nekonečnou rychlostí. Paris Photo otevřelo dveře Leice k dalším výstavám světových fotografických tvůrců v Praze. Každou fotografickou výstavu doprovází různorodý program, spočívající v přednáškách, dílnách a v diskuzích.

Už jsem se zmiňovala o tom, že Leica Gallery Prague vyvíjí neziskovou výstavní činnost. Galerie byla založena jako o.p.s. (obecně prospěšná společnost), protože se v roce 2002 do cesty LGP při snaze stát se nadační společností postavil zákon, který neumožňuje nadacím, aby provozovaly galerie a ani žádné činnosti s tím spojené. Považuji tento odstavec v zákonu za velice chybný vzhledem k tomu, že veřejně vlivná galerie jako je tato společnosti může velice prospívat.

10

Pro LGP to ale pořád neznamenalo, že se má vzdát možnosti pomáhat člověku v tísni.

4. září 2002 Leica Gallery Prague uspořádala mimořádnou dražbu fotografií klientů, spolupracovníků a přátel této galerie od fotografů, kteří byli osloveni a kteří nabídli každý jeden originál: Vladimír Birgus, Angelo Božac, Karel Cudlín, Václav Chochola, Pavel Dias, Bohdan Holomíček, Pavel Mára, Ivan Pinkava, Václav Podestát, Jan Pohribný, Viktor Kolář, Antonin Kratochvil, Jaroslav Kučera, Evžen Sobek, Jan Saudek, Tono Stano a další. Výtěžek aukce pod jménem *„Co voda neodnesla“* byl věnován rodinám, které zůstaly bez střechy nad hlavou a které se podílely na výstavbě nové ekologické vesnice, pod záštitou Nadace Člověk v tísni.

11

V průběhu Salgádové výstavy Exodus spolupracovala LGP, s Multikulturním centrem Praha a organizovala tématické večery, inspirované migrací.

Výstavu Bhopalská tragédie doprovázel program ve spolupráci s Greenpeace. Na toto téma byla uspořádána řada přednášek a diskuzí.

Leica Gallery Prague pořádá také dílny pro děti ve snaze přiblížit závažná témata prostřednictvím umění.

Základem a velice důležitým konceptem této galerie je její negativní postoj ke způsobu, jakým galerie v České republice fungují. V dnešní době funguje v uměleckých kruzích mechanismus, který nesvědčí úrovni důležitého evropského kulturního centra v Praze.

Diky tomu, že dnes každý, kdo je *„při penězích"*, může zaplatit pronájem galerie a tím v ní logicky vystavovat, úroveň uměleckého ducha klesá. Už od založení Leica Gallery Prague zájemcům prostory nepronajímá, ale vždy si rok dopředu pečlivě sama vybírá, nasmlouvá určité umělce na úrovni a snaží se českému publiku nabídnout to nejlepší z domácí a zahraniční scény.

Jedním z dalších cílů bylo, aby se na území proslulé Leica Gallery Prague setkávali významní čeští umělci se světově známými umělci, a tím se otevřely dveře české scéně do světa. Tato idealistická představa se zázračně realizovala na purkrabství a přitom nesla titul Leica Gallery Prague. Praha měla výtečnou fotografickou galerii, kterou se mohla pyšnit.

PŘÍCHOD NA PURKRABSTVÍ

Jana Boemerová se svou přesvědčivou setrvačností o koncepci neziskové činnosti měla veškeré předpoklady na otevření galerie historického významu pro českou a pražskou fotografickou scénu.

V roce 2002 se Leica Gallery Prague slavnostně usídlila na Nejvyšším purkrabství Pražského hradu a tím získala nejen přehledný, ale i reprezentativní prostor pro sklízení dalších a dalších úspěchů.

Zajímavou informací je, že prostory Nejvyššího purkrabství byly sídlem kastelánů kteří zastupovali panovníka v době jeho nepřítomnosti. Tento úřad zastávali členové nejvýznamnějších šlechtických rodů. Světe div se, sídlo kastelánů a později purkrabích stálo v těchto místech už v době románské a najednou tam sídlilo něco tak úctyhodného, jako je Leica Gallery Prague.

12

Palác byl několikrát přestavěn a rekonstruován. Například po požárech v roce 1541 a poté v šedesátých letech dvacátého století, kdy zrušili některé původní objekty a nahradili je novostavbami.

Do jedné z těch novostaveb se v květnu 2002 nastěhovala Leica Gallery. Se svým cílem prezentovat fotografie jako umělecká média vyhovovala požadavkům kladeným Hradem a prostor získala. Jana Boemerová s hrůzou vzpomíná na zanedbaný prostor který musela dát do pořádku, aby vůbec galerie jako taková mohla fungovat.

Tento zanedbaný prostor totiž sloužil jako fotografická galerie i předtím, než ho J. Boemerová získala do pronájmu. Prostor provozovala Programová divize Správy Pražského hradu již od roku 1993. Jana Boemerová dodnes nechápe, jak vůbec bylo možné vystavovat a skladovat umělecká díla v tak tmavém, vlhkém a zaprášeném prostoru, jako byl právě ten, který měla zprovoznit. Aby se prostor zprovoznil, musely se do něj investovat více než tři miliony korun.

Letos už je to osmý rok, co se v nádvoří purkrabství odehrávají Letní Shakespearovské slavností. K těmto slavnostem patří Shakespearovské divadelní představení, která se odehrávají pod širým nebem. Tento rok se na Hradě, teď už tradičně v souvislosti s těmito slavnostmi, uskutečnila výstava Maximální fotografie ze sbírky skupiny PPF (partner české kultury). Projekt představil cyklus Salome fotografa Ivana Pinkavy, který prezentoval celkem 34 velkoformátových zvětšenin. Je jasné, že atmosféra tohoto nádvoří umění bezpochyby svědčí a že Leica Gallery tomuto prostoru patří.

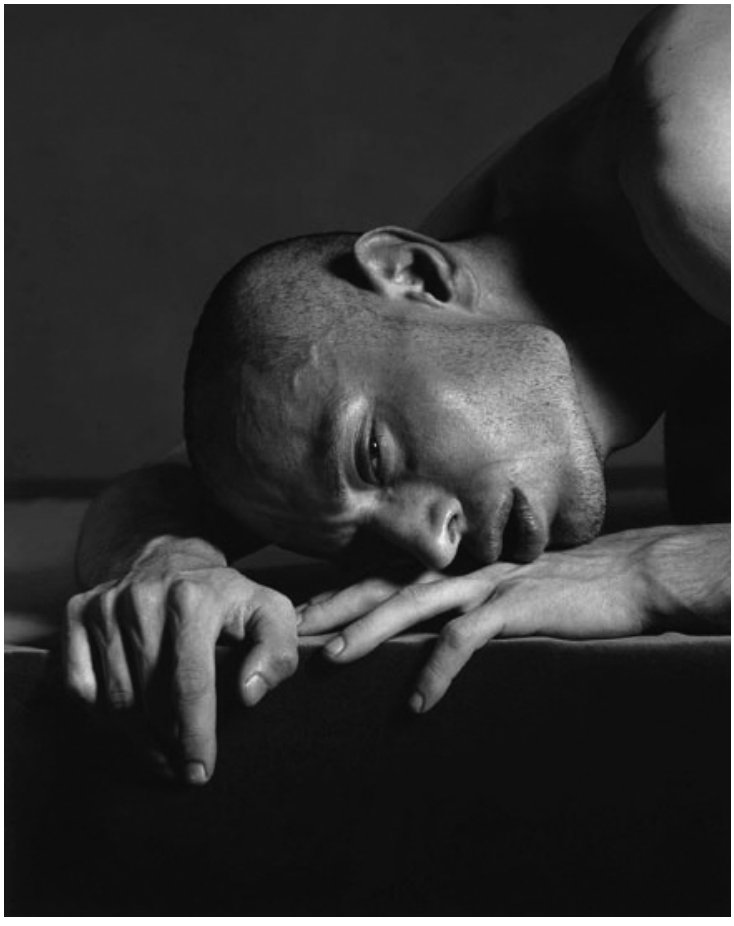

13

Tým, který úzce spolupracoval s Janou Boemerovou, se do rekonstrukce zanedbaného prostoru pustil s chutí. Musel se dohnat čas, ve kterém tak krásný prostor chátral, a dopřát mu oddech. Vnést do něj živého ducha a hlavně ho obohatit uměním velkých mistrů fotografie.

VÝZNAMNÉ VÝSTAVY V GALERII

Netrvalo dlouho a zchátralý, tichý a nevýrazný prostor ožil. Od začátku se v Leice pyšně prezentovaly výstavy s velkou popularitou a světovou odezvou. Vystavovali autoři jako Mary Ellen Mark, Pegy Sirota, Anton Corbijn, Edward Steichen. A jako třešnička na dortu skončil rok 2003 grandiózní výstavou Helmuta Newtona „Work", která zaznamenala 68 000 návštěvníků a stala se nejnavštěvovanější výstavou roku. Přestože taková čísla nenechávají průměrného člověka chladným a představuje si hromadu získaných peněz, musím vás zklamat. Zapůjčení výstavy WORK Helmuta Newtona, náklady jako jsou pojištění, transport, a náklady na propagaci výstavy, stály galerii půl milionu korun. Výstava získala záštitu prezidenta republiky Václava Klause, velvyslance Spolkové republiky Německo v Praze, a podporu primátora hlavního města Prahy Pavla Béma.

Zaměřím se tedy na expozice, které české publikum díky Leica Gallery Prague mělo příležitost shlédnout.

Mary Ellen Mark, Photographs (30. 05.–14. 07. 2002)

Zahájení v prostorách Nejvyššího purkrabství Pražského hradu odbyla výstava „Photographs" od Mary Ellen Mark. *„Protože ji lidé, které fotografuje, skutečně zajímají, dokáže se s nimi velmi sblížit a mít je ráda. Často je tak schopná na jediném snímku odhalit jejich životní osudy, jejich city a duši.... Co Mary Ellen Mark obzvláště vyzdvihuje, je její schopnost vcítit se do pocitu druhého."*[3]

14

Fotografická výstava této umělkyně mě jako milovnici fotografických portrétů uchvátila. Dozvěděla jsem se od známých, že tato výstava stojí za to shlédnutí, proto jsem na purkrabství dorazila s velkým očekáváním. Zvlášť mě těšila představa, že poprvé vstoupím do Leica Gallery Prague. Výstava splnila má očekávání a od té doby jsem netrpělivě čekala, co nového galerie nabídne.

15

3. Jana Boemerová ředitelka Leica Gallery Prague http://www.lgp.cz/exhibitions/mary-ellen-mark/

Tvorba umělkyně je směrovaná na těžkou sociální problematiku. Fotografuje bezdomovce, prostitutky, osamocené lidi a lidi drogově závislé. Pracuje s černobílou fotografií a přispívala do časopisů a magazínů jako jsou Life, Rolling Stone, The New Yorker a Vanity Fair. Technické řešení je pro tuto umělkyni stejně důležité jako záběr, který zachytí. Přestože se věnuje dlouhodobým dokumentárním projektům, preferuje snímky, které jsou dost silné na to, aby mluvily samy za sebe. Výběr jejích nejsilnějších fotoportrétů byl představen právě v Leice.

„Od prvních dnů mé profesionální dráhy fotografuji lidi, kteří žijí na okrají nebo na zcela opačně straně naší společností. Někteří z nich se již díky nepřízni osudu ocitli neodvolatelně mimo možnost návratu, jiní se snaží navzdory všem těžkostem přežít. Vždy jsem chtěla, aby mé snímky hovořily ve prospěch těchto lidí, pro které samotné je těžké domoci se pozornosti“[4]. Těmito slovy promluvila Mary Ellen z mé duše. Je krásné milovat a fotografovat lidi.

■ *Peggy Sirota, Guess who? (19. 07.–30. 08. 2002)*

Příjemně mě překvapila výstava při mojí druhé návštěvě Leica Gallery na Pražském hradě. Peggy Sirota patří mezi špičku americké reklamní fotografie. Přestože nikdy nevystudovala žádnou fotografickou školu, dnes pracuje pro renomované firmy, jako jsou Coca-Cola nebo Mercedes-Benz.

4. http://www.lgp.cz/exhibitions/mary-ellen-mark/

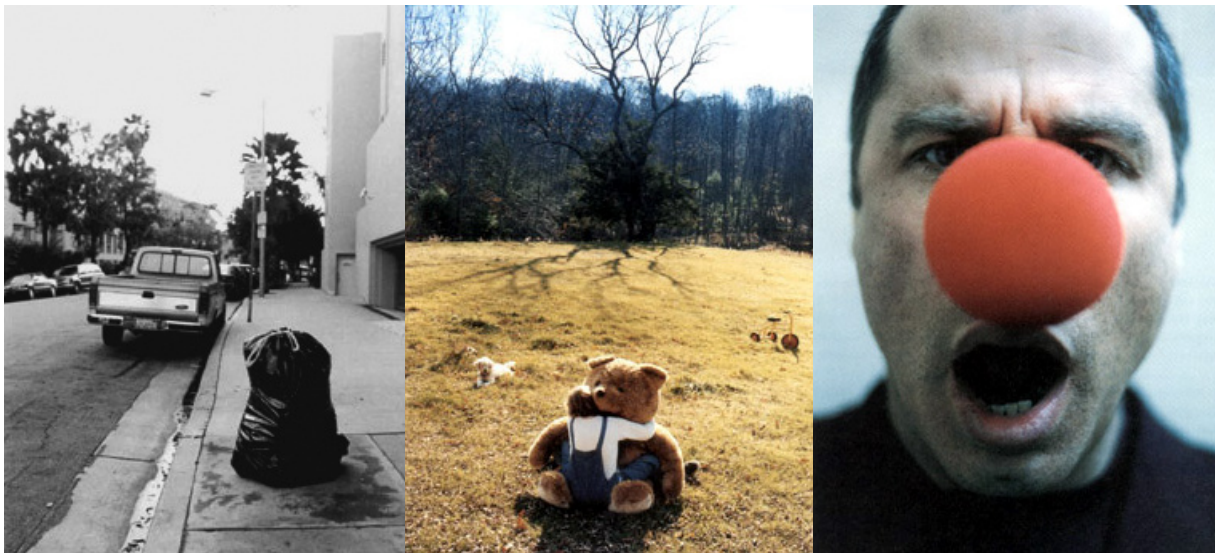

16, 17, 18

V Praze se nám představila výstavou Guess who? (Hádej kdo?), kde dobře známé tváře z televize různě stylizovala k nepoznání. Bavilo mě hádat, na čí portrét se dívám a kohopak to Peggy zavřela do pytle na smetí uprostřed chodníku... Snímky až šokují tím, jak daleko tyto známé tváře nechaly Peggy Sirotu zajít. Bavilo mě sledovat, jak malá sebevědomá blondýna dokáže obrátit naruby osobnosti a jejich tváře.

Bavilo to i ostatní návštěvníky výstavy. Jak jsem si všimla, výstava více zaujala zahraniční fanoušky. Troufnu si říci, že k tomu mohl přispět znepokojující fakt, že Praha v posledních letech neměla mnoho příležitostí vidět výstavy velkých světových jmen.

Na výstavě mě oslovila Jana Boemerová, abych pracovala v Leice, a já tu nabídku vřele uvítala a na další výstavě Antona Corbijna už jsem byla součásti tohoto nádherného Leica Gallery světa.

Anton Corbijn, Werk (05. 09.–06. 10. 2002)

Koncem roku 2002 se v prostorách Nejvyššího purkrabství konala výstava Werk fotografa nizozemského původu Antona Corbijna. Portréty rockových hvězd, které následoval na koncertních turné, zářily kompoziční čistotou, naopak svojí melancholickou náladou vypovídaly dost o tomto umělci, který se původně měl stát farářem.

19

Romantická duše, skrytá v tomto umělci a jeho fotografických dílech, o něm promlouvá jako o melancholickém, samostatném a nostalgickém tvůrci.

Anton Corbijn není jenom fotograf hvězd z hudebního světa. Mezi obrázky, ve kterých krásně spolupracují barva a světlo, najdete také umělce z kinematografie, módy, malířství a ostatních uměleckých směrů.

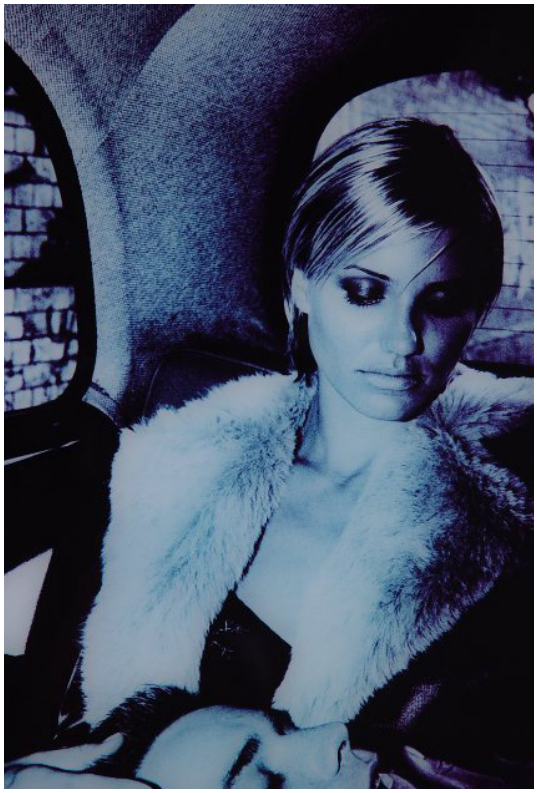

20

Tento sympatický Holanďan byl první autor, který přijel na otevření své výstavy do Prahy, a tím udělal mimořádnou radost jak fanouškům, tak i nám všem, kteří jsme se na organizaci podíleli.

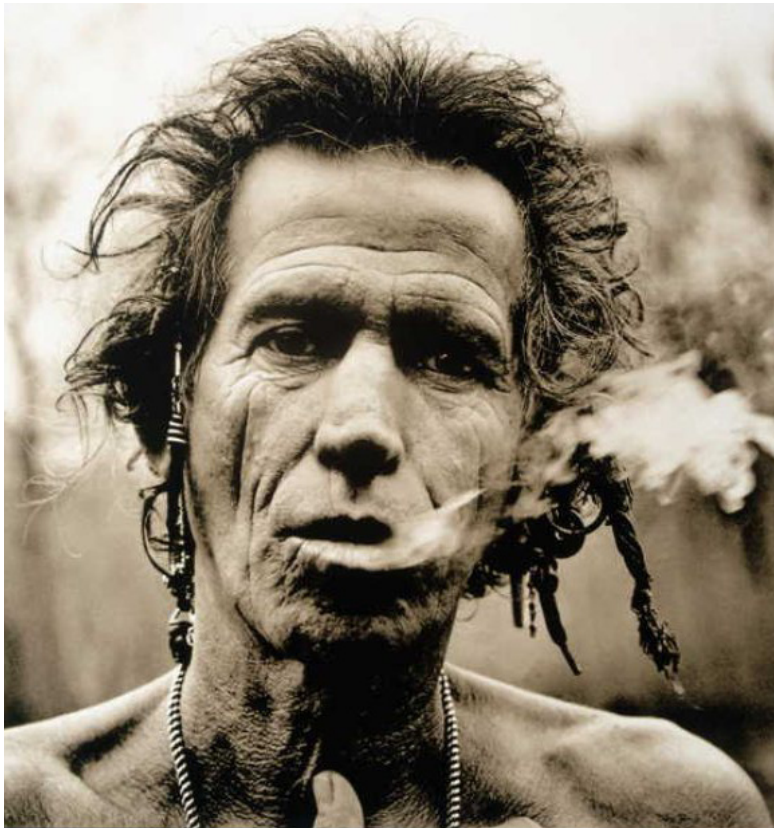

21

Moderní kultovní fotografie světových umělců, jako jsou Nick Cave, Bryan Ferry, kapela Metallica, Rolling Stones, REM, The Bee Gees a další, představují docela silný mediální tah, se kterým se v LGP počítalo.

Tato výstava nejvíc oslovila publikum mladšího věku, ale nakonec, proč ne? Jestli se mládež má dívat na obrázky svých potenciálních idolů, tak proč by je měli oslovovat jen z barevných časopisů pochybné úrovně?

Na Hradě zářila hvězda... Mohli jsme se tam podívat na své vzory a naučit se víc o tom, jak má vypadat kvalitní profesionální fotografie.

22

Nelze nezmínit se o tom, že Leica představila rovněž tvorbu jednoho z pionýrů americké fotografie. Bez ohledu na to, že se Edvardu Steichenovi dařilo na fotografickém poli všude tam, kde to zkusil (fotografie módní, umělecká nebo průmyslová), Leica se rozhodla vystavit jeho impozantní portrétní tvorbu. Edward Steichen pocházel z Lucemburska a díky tomu se výstava konala pod záštitou velvyslanectví Lucemburského velkovévodství.

Steichen byl na začátku známým představitelem piktorialismu a jeho fotografie byly kreslené měkkým objektivem. Leica představila jeho výtvarné období na přelomu mezi impresionistickými obrázky a obrázky, které sám Steichen nazýval *„přímými“* a *„čistými“*. Steichen pracoval jako portrétista v listu Vanity Fair a nemálo portrétů z tohoto období bylo právě v Leice prezentováno. *„Hlavním posláním fotografie je vysvětlovat člověka člověku a každému člověku sebe sama.“*[5]

23

5. Mrazáková, Daniela: Příběh fotografie, Mlada fronta 1985

Takto hovořil Steichen po skoro stoleté zkušenosti s fotografií jako takovou. Bez ohledu na to, jestli tím myslel portrétní fotografii, nebo jakýkoli jiný směr tohoto umění, jsem nadšená, že jsem měla příležitost vidět jeho pravdu promítnutou do umění, které ztvárnil.

■ *Dárek na rozloučenou (07. 12. 2002–03. 02. 2003)*

„Zkusíme být blázny a žádat se vší vážností o změnu údajně nezměnitelného.“[6] Citace slov dramatika, filozofa a bývalého prezidenta České republiky se dá pochopit jako jakýsi slogan, který patřil a nadále patří Leica Gallery Prague už od dob, kdy sídlila na purkrabství, i dnes, když svoji bitvu stále nevyhrála, ale pořád se nevzdává.

V únoru 2003 LGP uspořádala rozsáhlou výstavu, věnovanou panu Václavu Havlovi jako dárek na rozloučenou. Byly to víceméně dokumentární portréty od roku 1969 do roku 2003, kdy Václav Havel odcházel z Hradu. Autory, kteří zapůjčili svoje díla, byli Karel Cudlín, Bohdan Holomiček, Jiři Jírů, Pavel Štecha, Alan Pajer, Oldřich Šlacha a Jan Třeštík. Více než základy historického původu o Václavu Havlu nemám, protože nepocházím z České republiky, vím ale jedno: byla jsem svědkem obdivuhodného zájmu nejen českých občanů, ale také cizinců, kteří na Havla pěli samou chválu. Návštěvníci na mě promlouvali a já jsem jim

24

6. http://cs.wikipedia.org/wiki/V%C3%A1clav_Havel#Extern.C3.AD_odkazy

nevěřícně naslouchala. Se smutným a láskyplným leskem v očích, protože Havel odchází z Hradu, mluvili dokola o tom, jaký to je velký člověk.

Havla má svět zkrátka rád a po všem, co pro Českou republiku udělal, si zasloužil dostat tak krásný dárek, jako je výstava jeho oficiálních i neoficiálních fotografických portrétů. Hezčí dárek na rozloučenou snad ani dostat nemohl. Slavnostně mu jej předala Leica Gallery Prague v únoru roku 2003.

■ *Shakespeare ve fotografii (26. 06.–13. 09. 2003)*

Jana Bemerová a její tým vždy dopředu naplánovali atraktivní a také zajímavý program, který sledoval aktuální kulturní dění. Není divu, že v létě roku 2003 Leica Gallery vystavovala fotografie z divadelního festivalu Letní shakespearovské slavnosti.

Každé léto se pod širým nebem v nádvoří Nejvyššího purkrabství odehrávají shakespearovská divadelní představení. Divadelní jeviště těsně sousedilo s prostorem, kde LGP sídlila. Leica Gallery Prague se opět ukázala jako výborný společník těchto slavností, když nabídla generálnímu partnerovi festivalu a výstavy PPF scénář, instalaci výstavy a také prostory pro zahájení slavností. Na vernisáž této výstavy ihned navázala první divadelní hra Shakespearovských slavností roku 2003.

25

Magický prostor Nejvyššího purkrabství Pražského hradu patřil jen Shakespearovi. Výstava nespočívala jen ve fotografickém umění, ale také v umění scénografie a kostýmů. Bylo možné zahlédnout kostýmy a scénická řešení k jednotlivým představením. Ke shlédnutí byly divákům zpřístupněny také videozáznamy z představení. Takže jestli se Jany Boemerové zeptáte: *„Být či nebýt?“*, připravte se na to, že by vám mohla odpovědět: *„Být, a to se vším všudy!“*

Seznam vystavujících autorů:
Pavel Mára, Viktor Kronbauer, František Vršecký, Jan Mihaliček, Miroslav Martinovský, Petr Našic, Jiří Podrazil, Jiří Štrébl, Ivo Mičkal a řada dalších vynikajících umělců.

Pamatuji si to období, kdy jsme se s radostí dívali na výstavní síň plnou zvědavců, kdy jsme unavení odcházeli domů a šli spát s dobrým pocitem, že děláme něco velkého pro galerii a ona nám to dobrem vrací.

HELMUT NEWTON WORK

Nebyl čas myslet na zdraví. Řítila se na nás zima. A v našich prostorách nebylo zavedeno žádné topení. Nejdřív jsme improvizovali, čekajíce na pomalé instalatéry, kteří nám měli zprovoznit topení. Nad hlavní dveře galerie jsme dali těžký sametový závěs, aby *„neunikalo teplo“*, schovávali před návštěvníky ruce v rukavicích pod pultem (nesluší se vítat návštěvníka v rukavicích, a *„přes to vlak nejel“*). Pamatuji si, že jsem na sobě měla několik svetrů a triček, sotva jsem se hýbala. Ale stálo to za to. Stálo za to být v této

26

galerii i se zlámanou nohou v sádře, i když se mi na Hrad ráno stěží šplhalo. Stálo za to být součásti tohoto světa. A já jsem za tuto zkušenost vděčná. Teď na veškerá obdobná muka s úsměvem vzpomínám.

27

Ohlas výstavy WORK byl očekávaně pozitivní. Lidé si hromadně kupovali katalogy z této výstavy stejně jako i autorem napsanou biografii. Myslím si, že neexistuje domácnost v Praze, která od té doby nevlastní tuto publikaci. Nestačili jsme je objednávat, stejně tak jsme nestačili objednávat ani ostatní propagační materiály. Odehrávala se na dvou místech, v Nejvyšším purkrabství a v Císařské konírně na Pražské hradě. Nebylo reálně možné umístit dvě stě dvacet velkoformátových fotografií jen do prostoru purkrabství.

28

29

Velkoformátové fotografie byly do Prahy přivezeny v několika kamionech po několikaměsíčním úsilí Jany Boemerové. Noviny byly plné titulků, které zněly: *„Na Pražském hradě vystavuje své fotografie Helmut Newton, velký provokatér a milovník žen“*, anebo *„Fotografický král luxusních zvráceností vystavuje v Leica Gallery Prague“*. Všude se o této výstavě hovořilo. Koncem září byla výstava WORK představena publiku v Praze a z důvodu velké návštěvnosti a zájmu veřejnosti byla prodloužena do konce prosince. Naneštěstí Helmut Newton osobně na otevření výstavy nedorazil a my jsme byli tak trochu zklamaní.

30

Na výstavě byla k zakoupení největší kniha dvacátého století, Sumo Book Helmuta Newtona, vydaná nakladatelstvím Taschen Verlag. Kniha váží 30 kilogramů a jde o limitovanou edici deseti tisíc autorem podepsaných výtisků. Spolu se stoletým navrženým designérem Philippem Starckem kniha stála 57 900 korun. Dnes není k dostání pod 94 900 korun!

Leica Gallery Prague po Helmutově výstavě dosáhla vrcholu ve své kariéře na Hradě. Odezva v Praze byla více než příjemná, ale náklady spojené s touto výstavou přes veškeré vybrané vstupné a prodeje doprovodných materiálů nebyly pokryté.

Přesto Leica neztrácela naději, a hlavně to snad ani nešlo! Styděla bych se klesnout na kolena vedle optimistického uragánu jménem Jana Boemerová.

■ *Raghu Rai „ÉXPOSURE“ (08. 01.–08. 02. 2004)*

Raghu Rai, indický fotograf a člen agentury Magnum byl autorem, který zavítal do Leica Gallery Prague a zúčastnil se vernisáže. V galerii představil soubor fotografií z let 1984 až 1998.

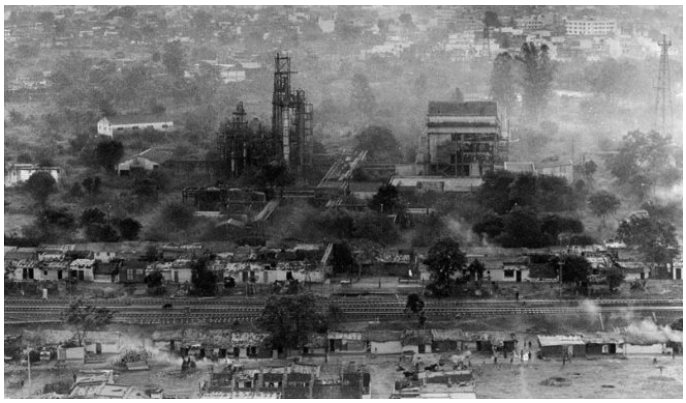

31

Podstatná část tvorby tohoto umělce ukazuje Indii optimisticky s ohledem na její kulturní a duchovní tradice, jako například v souboru Posvátné město Varanásí. Soubor *„Éxposure“* je v autorově tvorbě pozoruhodnou výjimkou. Fotografie představovaly život v indickém městě Bhópál, kde v roce 1984 došlo k největší chemické havárii v dějinách. Tak šokující, téměř frustrující výstavu jsem od té doby neviděla. A v tomto případě platí krédo agentury Magnum, že fotografie má přinést nejen svědectví o událostech dotýkajících se života lidí na celém světě, ale i poselství lidskosti.

Sám autor na vernisáži uvedl, že se snažil zachytit ohromující ticho smrti v očích oběti této havárie. Tato událost stála nejméně osm tisíc životů a další statisíce lidí byly zraněny a navždy poznamenány.

32

Poselství u Raghu Raie je přesvědčivé už jenom z toho důvodu, že na jeho fotografiích nenacházíte uplakané matky truchlící nad mrtvými, zkrátka žádné *„senzační“* fotografie tvořené na míru titulních stran denního tisku. Žádná tragikomedie, žádné divadlo. Jen strach, smrt, úzkost, ticho a pravda. Ne ledajaká pravda, ale ta které věříte, kterou respektujete a kterou nelze ignorovat.

Mezi černobílými portréty mužů, žen a dětí, kteří tragédii přežili, byla k shlédnutí také ikona bhopálské tragedie, fotografie *„Pohřeb neznámého dítěte“,* která světu otevřela oči u do tehdy zanedbávaného bhopálského příběhu.

Do kontextu bhopálské tragédie patří i organizace Greenpeace, která už léta v tomto dramaticky poznamenaném městě usiluje o vyčištění zamořeného území chemičky. A že je o co usilovat. Lidé, kteří přežili únik plynu, dodnes bojují o život na svém území, zatímco pozemky chemičky zůstaly plné toxického odpadu, kde tisíce chudých Indů čerpají kontaminovanou vodu.

Společně s Raghu Raiem a Greenpeace Leica Gallery Prague připomněla světu, že i po dvaceti letech od doby, kdy se tragédie stala, *„dědictví tehdejších událostí žije dál“*.[7]

■ *Elliot Erwitt „Magic Hands“ (12.02.–12. 04. 2004)*

33

Pravé osvěžení, se závanem dětského humoru, poznamenané optimistickou osobností Elliota Erwitta, představovala výstava Magic Hands. Erwitt opravdu má magické ruce, když pozoruhodnou rychlostí fotografoval momentky, které v šedesáti exemplářích vystavoval nejen v Praze. Magic Moments je *„Malá retrospektiva“* fotek od roku 1953 do roku 2001, která byla také prezentovaná v Leica Galerii v New Yorku, Tokiu, Vídni a v různých galeriích v dalších koutech světa. Tato výstava slavila úspěch všude. V době, ve které se na každém kroku odehrávají války a katastrofy jsou na denním

7. John Novis, ředitel fotografických médií Greenpeace International převzato s http://www.lgp.cz/exhibitions/exposure/

pořádku, se lidé rádi podívají na něco, co vyvolá úsměv na tváři – a to Elliotovy fotografie opravdu umějí.

„Pokud si lidi myslí, že moje fotografie jsou zábavné, uslyším to velice rád. Preferuji být zábavný než tragický.“[8] Úctyhodný fakt je ten, že výběr fotek této retrospektivy byl udělán speciálně pro pražskou Leica galerii po tom, kdy Leica galerie v New Yorku, Tokiu, Vídni a v Praze udělily Elliotovi cenu *„Lifetime Achievement Award“* za jeho celoživotní dílo.

34

Když jsem pozorovala tuto výstavu, zjistila jsem, že Erwitt má rád děti a psy. Je pozoruhodné, že autor neustále fotil psy a děti, aniž by si toho byl vědom. Jednou jsem se dočetla, že fotí prostě to, co ho zaujme. Jednoho dne zjistil, že fotek psů má tolik, že by z toho mohl udělat soubor. A až potom začal psy vyhledávat, aby si je vyfotil. Krása talentu je právě v náhodě. Ale jeho náhodné snímky s dojímavou ironií a tonalitou sarkasmu mění uliční nepořádek v pořádek perfektně absurdní.

35

Elliot ale odhaluje i druhou stránku svého bytí. V jeho portrétech nebo dokumentárních fotografiích s melancholickou atmosférou zjišťujeme, že Elliot je

8. Elliot Erwitt fotograf a režisér http://www.elliotterwitt.com/lang/en/index.html

nevyléčitelný romantik. Jsou to hluboce dojímavé snímky, korunované silou okamžiku a osobností fotografa. *„Někteří lidé si myslí, že jsem mrtvý, protože jsem už dlouho naživu“* říká Elliot a nosí široký úsměv v brašně na svoji 35mm kameru.[9]

■ *Bernd Arnold „Moc a rituál“ (16. 04.–31. 05. 2004)*

Výstava německého fotografa Bernda Arnolda představila kolem osmdesáti černobílých fotografií, tématicky rozdělených na pět částí. Každá část byla uvedena fotografií barevnou.

36

Je to soubor fotografií ze světa náboženství, politiky, médií a sexu. Katolická církev coby systém spasení. Politici alias rétorické figury. Média činící z nás produkt prodávaný reklamnímu průmyslu. Zábavní parky prostitutek a pasáků… Výstava představuje nezkreslenou podobu těchto světů, prolínajících se ve slabostech lidského bytí.

Autor sám sebe vnímá jako žurnalistického fotografa, i když jeho fotografie působí jako aranžované chvíle stereotypu ve sterilním prostředí. Technická dokonalost, nálada poněkud temná a témata dokonale

37

9. Elliot Erwitt fotograf a režisér http://www.elliotterwitt.com/lang/en/index.html

provokativní, kompozice jasná a čistá – to jsou atributy, které perfektně spolupracují na všech snímcích Bernda Arnolda.

V době když Bernd Arnold vystavoval v Praze, se Leica Gallery Prague ocitla v nejistotě a šeptalo se o jejímu odchodu z Hradu. Tento fakt pobouřil veřejnost a pro Leica Gallery Prague začala éra boje o své místo na Hradě. Všichni jsme doufali, že to nakonec stejně dobře dopadne. Nedopadlo…

■ *Tři generace českého dokumentu – Jan Lukas, Viktor Kolář, Evžen Sobek (04. 06.–01. 08. 2004)*

Galerie, která se soustřeďuje především na tvorbu světových autorů, tentokrát představila tři významné české autory. Tři generace dokumentární tvorby, tři rozličtí tvůrci se zkřížili na jednom místě, aby ukázali na trpký život českého národa ve 20. století, na nelehký život Ostravanů a obecnější pohled na lidský úděl jako takový.

Na snímky Jana Lukase, které ukazují na brutální dobu druhé světové války a také na krutost doby totalitní v padesátých letech, dnes vzpomínám s úctou a minutou ticha. Zpráva o skonu tohoto velikána dokumentární fotografie mě velice zasáhla. Jan Lukas se dožil hezkého věku, bral život taký jaký je a stejně tak ho i fotografoval.

38

Využiji tedy této chvíle a poděkuji za veškeré dobro, které do fotografie svou tvorbou vnesl.

V dokumentu Viktora Koláře se potkáváme s přístupem poněkud bližším sociálnímu dokumentu, věnujícím se konkrétnímu člověku. V jeho záhadných fotografiích panuje upřímnost, která lehce naznačuje smutek a bezradnost Ostravanů.

Vystavované snímky Evžena Sobka z cyklu Ecce homo, které stály na Sobkově cestě do Portugalska, Španělska, Francie, Japonska, Jordánska nebo Izraele, vyvolávají v člověku *„otázky lidské identity“*[10]

39

Lehce poznatelný rukopis tohoto autora, s jistou kompoziční *„čistotou“* a náladou až psychedelickou, divákovi přímo nabízí potřebu soustředit se na příběh, který se na snímku odehrává.

LGP se postarala o to, abychom měli příležitost porovnat tvorbu minulého století a tvorbu současnou. Připomněla nám trpké chvíle lidského života a tím znovu splnila své poslání.

10. http://www.lgp.cz/exhibitions/tri-generace-ceskeho-dokumentu-jan-lukas-viktor-kolar-evzen-sobek/

■ *Bob Willoughby, Audrey Hepburn (05. 08.–05. 09. 2004)*

Následovala výstava Boba Willoughbyho, nejslavnějšího amerického filmového fotografa. Byl to člověk blízký herečce Audrey Hepburn a tak LGP představila 100 černobílých a barevných fotografií této herečky, ztvárněných Bobem Willoughbyem.

40

Audrey Hepburn jako nejtypičtější tvář filmů 20. století, zachycena fotografem v kombinaci šarmu, prudkosti, přitažlivosti a nevinnosti.

Audrey jsme tak mohli shlédnout jak na filmové scéně, tak i v zákulisí, či v konverzacích s herci a režiséry. Diky Willoughbymu jsme tak mohli nahlédnout do soukromého života slavné filmové hvězdy. Byla to kouzelná výstava s kouzelnou tvářičkou filmového plátna.

■ René Burri, „Utopia“ (08. 09.–28. 10. 2004)

Graciéznější odchod z Hradu než loučení výstavou tohoto významného fotografa současnosti si Leica Gallery Prague nemohla naplánovat a uskutečnit. Výstava nabídla více než sto černobílých a barevných nejvýznamnějších Burriho fotografií prezentovaných v tomto rozsahu vůbec poprvé. René Burri odjakživa měl zájem o architekturu. V souboru fotek *„Utopia“* je očividná jeho přesvědčivá láska k tomuto umění. Jeho snaha zachytit architekturu jako subjekt člověku blízký (člověk na fotografii vždy hraje roli) je divákovi příjemná a vyvolává pocit třetí dimenze. Jakoby se Notre-Dame-du-Haut, Čínská i Berlínská zeď, anebo egyptské pyramidy najednou ocitly v prostorách Leica Gallery Prague.

41

Fotografie architektury vystřídaly portréty jejích tvůrců, ba i dokumentární portréty zachycující architekty při budování jejich děl. Jak říkal uznávaný spisovatel Hans-Michael Koetzle: *„Pokud existuje nějaký společný jmenovatel všech děl Reného Burriho, pak je to skutečnost, že jeho fotografie jsou konstruktivní. Je to fotograf vize, který hledá ideály a utopie.“*[11] Je to možná konstruktivní fotograf vize, ale především charismatický a usměvavý člověk, který svou přítomností potěšil mnohé z nás.

11. http://www.e-architekt.cz/index.php?PId=925&KatId=7

■ *Miroslav Hucek, Cesta za snem (14. 10.–23. 12. 2004)*

Název *„Cesta za snem“* zněl tak trochu symbolicky vzhledem k situaci, ve které se nacházela Leica Gallery Prague v době, kdy už nesídlila na Hradě, ale v nových prostorách v Náplavní ulici č. 1, naproti Tančícímu domu. Leica pořád šla dál za svým snem. *„I sny se někdy stávají skutečností. Ale cesta za snem patří k té krásnější části hledání a touze po naplnění.“*[12]

Miroslav Hucek, milovník černobílé fotografie a kinofilmového Leica přístroje, dodnes přistupuje k fotografii stejným láskyplným způsobem jako před šedesáti lety, kdy se v oboru začal prosazovat.

Fotografoval a fotografuje obyčejný život, v reálných, přirozených podmínkách, se špetkou humoru. V jeho fotografiích zaznamenáme lidský charakter takový jaký je a vše *„zarámované“* do dynamického úhlu (tehdy) novodobého fotografického pohledu.

42

S pocitem vyrovnanosti a akceptování života takového, jaký je, jsem sledovala i ostatní díla tohoto mistra, jako jsou třeba fotografie z cyklu Tramping a mnohé další snímky ze světa. Nelze se nezmínit o jeho další proslulé fotografií *„Vesnice u Ágry“*.

12. http://www.lgp.cz/exhibitions/cesta-za-snem/

Název této výstavy má krásný původ. Miroslav Hucek byl inspirován panem Makovičkou, obyčejným prodejcem suvenýrů, který měl neobyčejný sen naučit se létat. Tak strašně se snažil vzlétnout na vlastnoručně vyrobených křídlech, až si zlámal páteř. Miroslav Hucek vzpomíná na poslední střetnutí se sympatickým panem Makovičkou. Bylo mu sedmdesát. *„Mám rád snílky a průkopníky. Představte si, že po sedmdesátce si obléknete taková křídla, vyjdete na rampu Pražského hradu, nebudete se stydět za svůj sen a ukážete, jak jste ho chtěli opravdu uskutečnit“*.[13]

Nepřipomíná vám tento příběh Leica Gallery Prague? Jenže pan Makovička svoje křídla nadále měl, zatímco křídla Leica galerie byla polámaná a odcizená. Leica z rampy Pražského hradu už nemohla vzlétnout.

■ *Leni Riefenstahl, Mýtus (03. 12. 2004–06. 02. 2005)*

Leica Gallery Prague už nebyla doma. A nutno říci, že jsem tímto pocitem byla ovlivněna během pozorování expozice. Nevím, jestli to vzniklo tím, že tvorba Riefenstahlové budí respekt, ze kterého vykukuje záhadnost, nebo tím, že jsem vnímala prostory Louvru jako cizí a nepatřičné pro prezentací této talentované tanečnice, herečky, režisérky a fotografky.

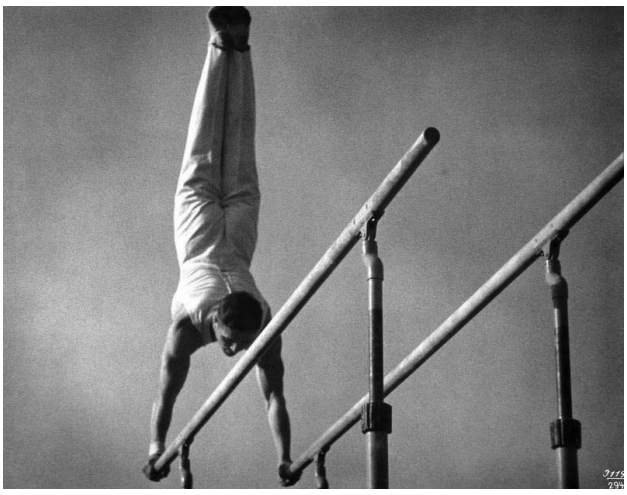

43

Tak či onak, ocitla jsem se v době střídající se s dobou válečnou a poválečnou, úzce spjatou s Hitlerem a celou

13. http://www.lgp.cz/exhibitions/cesta-za-snem/

druhou světovou válkou. Přiznám se, že jsem toho dne válčila i sama se sebou, abych mohla pochopit tvorbu této umělkyně, aniž bych musela hledat hluboký původ a zkoumat základy. To zkrátka nešlo.

Dramaturgii měli v rukou kurátoři z Německa a expozice chronologicky řadila tvůrčí období Riefenstahlové v kontextu doby, ve které ztvárnila svá díla. Bohaté doprovodné texty k výstavě nešly přehlédnout. Leni Riefenstahl byla velice talentovaná, ambiciózní umělkyně, která se stala ikonou kontroverze v umění a v životě vůbec.

Na výstavě jsem byla seznámená s její tvorbou jak v roli režisérky, tak i fotografky (i nefotografující fotografky), herečky a také obdivovatelky nacistů, mezi které patřili jak Hitler, tak třeba i Speer. Točila propagandistické filmy ze sjezdů NSDAP a jiné filmy z uměleckého hlediska přepychové a fascinující, podporující však nacistickou ideologii.

Její nejslavnější film nese jméno Olympia a je z jedenáctých olympijských her v Berlíně v roce 1936. Právě z tohoto filmu pochází její nejproslulejší fotografie. Později se světu ukázala se souborem fotografií afrického domorodého kmene Núbů. Na její nejdříve perspektivní kariéře se podepsal Hitlerův pád a konec války. Na cestě za dobýváním dalších uměleckých met stál soud, ve kterém ji soudilo lidstvo.

Já jsem mohla jen usoudit, že Leica nepatří do Louvru. A potom už nic nebylo jako dřív. Leica Gallery Prague se začala hledat v jiných pražských prostorách. Na cestě za hledáním ji následovaly vlaky.

VLAKY

Sebastiao Salgado (02. 05.–20. 11. 2005)

Výstava ve vlacích? Tato představa mě zaskočila. Pomyslela jsem si: copak to asi Jana zase dostala za nápad? Nedokázala jsem si to nijak představit. Byla jsem strašně zvědavá a netrpělivá. Těšila jsem se na den, kdy budu mít možnost podívat se na tuto jedinečnou záležitost. Fotografická výstava Sebastiaa Salgada ve vlaku? Kdo to neviděl, neuvěřil by.

Na vlakovém nádraží, které vůbec nepřipomínalo ono šedivé, smutné a melancholické prostředí, byl už z dálky slyšet rachot. Spousta zvědavců s netrpělivostí čekala na moment, kdy si prohlédnou vlak, který svým vzhledem jen naznačoval bohatství skrývané uvnitř.

Najednou se objevilo asi 30 brazilských bubeníků a tím slavnostně otevřeli vernisáž na vlakovém nádraží. Zvuk bubnů dával celé Praze na vědomí, že LGP zase ožila. Byl to pro mě nepopsatelný zážitek. Slzy jsem měla na krajíčku. A byla jsem strašně hrdá... Hromada lidí: zvědavci, kolemjdoucí zmatení lidé, náhodní svědkové této události, přátelé galerie, uznávání fotografové, doprovody doprovodů a mezi nimi mistr Sebastiao Salgado.

44

Autor nepropásl příležitost přijet na otevření a lákal svou přítomností stovky fanoušků. Rozdal spoustu autogramů, poskytl médiím rozhovory, trpělivě stál před kamerami fotografů. Odezněním brazilských bubnů byla výstava zahájena a lidé se začali hrnout do vlaku na prohlídku fotografií ze šestiletého projektu Sebastiaa Salgada *„Workers“*.

Salgado zachytil pracující lidi po celém světě a tímto souborem ještě jednou připomněl, jak silná je jeho humanistická dokumentární tvorba. Na některých skoro patetických fotografiích vládne tichá vyrovnanost fotografovaných lidí, že takovému osudu, jaký mají, nikdy neuniknou.

45

„Desítky tisíc zabahněných kopáčů a nosičů se v tísnivé mačkanici spouštějí do obrovské vydlabané díry, odkud vynášejí zeminu s nadějí, že právě v jejich pytli se bude třpytit pořádný nuget.“[14] Oslava pokračovala ve Vládním salonku Českých drah a vystavovat ve vlacích se ukázalo nejen jako výtečný nápad, ale také jako tématicky ideálně sladěný prostor pro Salgadův fascinující soubor Workers.

Nádražní nástupiště se najednou změnilo v neobvyklé duchaplné místo obohacené velkým uměním a LGP se stala vděčným partnerem Českých drah v souvislosti s tímto projektem.

14. převzato z internetové stránky www.konjunktura.cz

Po domluvě na spolupráci s ČD Leica Gallery Prague popojela *„vyhledat své publikum"* do Hradce Králové, Olomouce, Ostravy, Brna, Jihlavy, Českých Budějovic a do dalších českých měst. Poté pokračovala na Slovensko, kde navštívila 11 měst. Výstava se stala nejnavštěvovanější výstavou roku 2005.

Zastávky galerie:
Praha, Hradec Králové, Olomouc, Ostrava, Brno, Jihlava, České Budějovice, Český Krumlov, Karlovy Vary, Plzeň, Ústi nad Labem, Uherské Hradiště.

■ *Antonin Kratochvíl, Persona (04. 05.–30. 11. 2006)*

Lákavé prostředí vlaků vnášelo do publika potřebu nahlédnout, jakým způsobem je taková výstava do dvou vlaků vůbec instalována. Půvab a jedinečnost tohoto nápadu jsou skoro pohádkové a takový podklad se přímo nabízí k vystavování černobílých expresionistických portrétů Antonina Kratochvíla.

Dokonalý plán přibližovat umění světoznámého autora co nejširšímu okruhu českého publika se podruhé rozjel na kolejích v květnu roku 2006. U výstavy Persona se LGP rozhodla, že s *„galerijním vlakem"* vyrazí také za hranice České republiky. Nejen na Slovensko, ale také do Rakouska.

„K drahám jsem vždy měl velký vztah. Zatímco letiště je pro elitní lidi, nádraží je pro normálního člověka. Je pro mě důležité, aby se moje fotografie dostaly k normálním lidem."[15] Kratochvíl ve vlaku představil portrétní fotografie slavných osobnosti, komponovaných do mlžných nebo náladových jemně rozostřených záběrů.

15. http://magazin.sms.cz/index.php?P_id_kategorie=6915&P_soubor=zpravy%2Findex.php%3Fcat%3D7%26clanek%3D38

Portréty řady slavných a známých tváří s námi najdenou komunikují a přistupují blíž k nám a našemu všednímu životu.

Fotografoval osobnosti jako Liv Tyler, David Bowie, Jean Reno, Bill Gates, Johny Depp a další slavné, aby pak jejich *„lidové"* tváře ukázal *„normálnímu lidu Česka"*. Schopnost Kratochvíla vcítit se do osoby, kterou fotografuje, je věc, se kterou se fotograf narodí. Jeho fotografie nepůsobí jako kompozičně dokonalá symbióza mezi chvílí, kdy stiskne spoušť a dějem, který vidí skrz hledáček. Je to taková příjemná disharmonie, hraničící se s zmatkem. Tento *„kulturní fenomén"*, jak ho nazývá Jana Boemerová, spočívající ve vystavování ve vlak a jízdách vlakem za diváky, se opravdu osvědčil. Nevšední věci lidi zaujmou.

Zastávky galerie:
Praha, Hradec Králové, Olomouc, Brno, Jihlava, Karlovy Vary, Lovosice, Ostrava, Uherské Hradiště, Bratislava (Měsíc fotografie), Košice, Nové Zámky, Liptovský Mikuláš.

46

Donata a Wim Wenders, The Milion Dollar Hotel a Buena Vista Social Club (20.09.–19. 10. 2007)

LGP se rozhodla ukázat českému publiku nejkrásnější fotografie, které vznikly během natáčení těchto dvou filmů. Původní plán byl, aby s vlakem tato skvostná díla světově uznávaných umělců a známého manželského páru zavítala i do Německa.

47

Žádná z velice nákladných výstav LGP nikdy nemohla být uskutečněná bez pomoci sponzorů. Rozhodnutí hlavního sponzora přestat podporovat vlaky a výstavní činnost s galerií související se ukázalo jako osudné ve spojení s plánem představit tuto velice navštěvovanou výstavu také v Německu.

LGP nás v tomto měsíci pozve na rozlučkový večírek s bohatým kulturním programem, doprovázející výstavu Wima a Donaty Wendersových. Mimo jiné se na Hlavním nádraží budou na velkoformátových plátnech promítat fotografická díla umělců jako D. Bárta, V. Birgus, E. Erwitt, E. Sobek, A. Kratochvíl, H. Newton, S. Salgado, V. Sláma...

Podle všeho se naposledy podíváme do kouzelného vlaku, na barevné zvětšeniny filmaře, fotografa a básníka Wima Wenderse

doprovázené textem Bona Voxe (zpěvák a kytarista kapely U2) a na černobílé fotografie ženy Wima Wenderse Donaty.

Příběh filmu The Milion Dollar Hotel, režírovaného Wendersem, se odehrává v jednom z proslulých hotelů v Los Angeles, postavených ve třicátých letech. Hotel je dnes představený jako takové útočiště všech *„nemravných"* postav lidské existence, v němž přežívají nemocní a blázni, prostitutky a narkomani. V depresivní atmosféře vznikl film a také obrázky, které jsou ve vlacích přístupné publiku k prohlédnutí.

Ve druhé části výstavy se můžeme podívat na ilustrační fotografie filmových scén překrásného dokumentárního filmu Buena Vista Social Club. Kuba je velice inspirativní místo pro mnoho umělců. A tak Wendersovy fotografie představují vnímání tohoto *„barevného"* koutu zeměkoule barevným a černobílým dokumentem o talentovaných kubánských hudebnících a o jejich životě na Kubě.

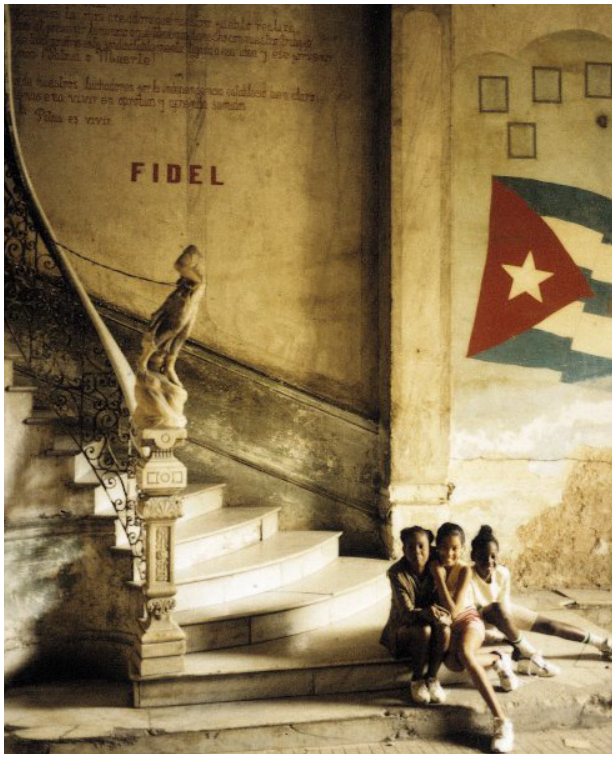

48

Oba filmy doprovází vynikající hudba jak Bona Voxe, tak i kultovních kubánských hudebních legend. Poslech této hudby činí atmosféru expozice v prostorách *„galerijních vlaků"* ještě inspirativnější a příjemnější.

Zastávky galerie:

Praha, Hradec Králové, Olomouc, Ostrava, Brno, Jihlava, České Budějovice, Jindřichův Hradec, Karlovy Vary, Plzeň, Uherské Hradiště, Mladá Boleslav, Děčín, Lovosice, Ústi nad Labem.

49

ROZHOVOR S JANOU BOEMEROVOU

Protože se po odchodu LGP z Hradu začalo nesmyslně spekulovat, myslela jsem, že nejlepší bude sejít se s ředitelkou galerie a moji velkou kamarádkou Janou Boemerovou, která promluví na toto téma a prostřednictvím této diplomové práce zveřejní pravdivý příběh o nesmyslném odchodu z Hradu. Přes veškerou zaneprázdněnost Jana moje pozvání na rozhovor přijala a dorazila do kavárny. Sebejistý krok a úsměv na tváři – tyto nepřehlédnutelné atributy charakterizují tuto bojovnici jednou a navždy. Sotva si sedá, už mluví o tom, že je opouští sponzor, podporující výstavy ve vlacích, že neví, kde sehnat peníze na další výstavy a jak ji to všechno strašně štve. Ne, nebyl to truc. Mluvila o docela závažných věcech, které neslibují žádnou veselou budoucnost pro LGP, ale pořád a neustále se jen a jen usmívala.

Dívám se na ni a říkám si, kde se to v ní vůbec bere? Jaký motor hýbe touto ženou? Už je to dlouho, co jsem pracovala v Leice, a ona je úplně stejný optimista s nadějí jasnou, silnou a působivou jako hrom. Je to silná žena, která čelí překážkám a nebojí se jim dívat přímo do očí. Mimochodem, Jana se vždy dívá přímo do očí.

Musíte si stát za svým, pokud chcete dát galerii jasný profil?

Vše zjednodušuje celou práci, když si uděláte koncept, který má do budoucna fungovat. Nejtěžší je to, když jste jedna z mála galerií, která nechce, aby umělec platil za pronájem galerii, protože automaticky máte obrovskou nabídku zájemců, kteří by chtěli

vystavovat. A vy musíte mít jasný koncept, kterého byste se měla držet. Abyste mohla zasáhnout nějakou cílovou skupinu, kterou chcete oslovit, potřebujete samozřejmě ten koncept změnit. Alespoň jednou za dva roky by měl přijít koncept, ukazující kterým směrem chce galerie jít a podle toho volit program.

Dnes panuje módní přesvědčení, že šéf by měl být spíš extrovert. Je to pravda?

Všichni mí známí si už myslí, že jsem extrovert, ale já si myslím, že pro tuhle branži jsem ještě moc malý extrovert. Já třeba strašně nerada telefonuji. Potřebuji toho člověka vidět a navázat s ním kontakt, abych byla schopná s ním dobře komunikovat. Ale dnes je málo času, takže „moře" lidí komunikuje jenom přes mail anebo přes telefon. Pro galerii je zásadní věc získávání peněz. Tam je zapotřebí navazovat kontakt. Tam musí být člověk absolutním extrovertem. Bez této vlastností galerie nepřežije.

Jak personálně zajišťujete výstavy?

Lepší je pracovat s pevným personálem. Všimla jsem si, že všechny instituce v Německu i v Americe opravdu trpí finančně. V Americe ještě ne tak jako v Německu, ale je vidět, že galerie opravdu mají míň a míň peněz, protože stát je taky míň a míň podporuje. Tak začnou šetřit na personálu. Myslím si, že by někteří lidé byli překvapeni, že existují velká muzea, kde jsou zaměstnaní jen dva lidé a všechno ostatní jsou externisté. To znamená, že existují jako pracovníci na živnostenský list a používají je jenom, když je potřebují. A mně se takto dobře nepracuje. Já jsem radši, když mám kolem sebe tým lidí, protože nechci řídit organizaci hierarchickým způsobem. To znamená stylem „já jsem šéf, já nařizuji a vy pracujete." Ale když na jedné věci pracuje třeba osm

lidí, každý nakopne toho druhého novou myšlenkou. Tím se utváří nový celek a každý k tomu něčím přispívá. V týmu se vždy zrodí mnohem víc věcí než v hierarchickém systému. Proto jsem radši, když mám možnost pracovat v zajetém týmu. Ted třeba nemáme peníze a pracují brigádnici. Ale jakmile zaučuji stále nové a nové brigádníky, tak je to problém, protože pracuji já a oni jenom vyřizují rozkazy. Je to problém, protože je nemůžu vůbec zasvětit do problematiky této práce. *V tuto chvíli Janě zvoní telefon a já jí ze slušností nabízím možnost promluvit si s tím, kdo jí zrovna volá. Jano, můžete to vzít, pokud chcete. Jana: „Ne, já to nechci vzít...“ A směje se.*

Podle čeho si vybíráte kurátory výstav?

Ze začátku jsem si vybírala kurátory, abych si kryla záda. To znamená, že ve chvíli, kdy jsem nebyla známá v branži, jsem věděla, že když udělám výstavu Helmuta Newtona, musela se najít odborná kurátorka už jen proto, že přišlo víc než třista děl a my jsme věděli, že máme místo na ne víc než dvěstě, dvěstědvacet. Musím říct, že jsem si kryla záda, protože jsem se obávala, že kritici řeknou, že na to nemám. Měla jsem velmi dobrou kurátorku, Marii Klimešovou, ale věděla jsem, že bych ty fotografie pověsila jinak. Ona to dělala velmi dobře, měla nápady, ze kterých jsem byla překvapená, ale věděla jsem taky, že některé věci mi nesedí. Po Newtonovi jsem to začala dělat sama. Protože jsem si řekla, že to musím prodat, musím si za tím stát. A začala jsem si vybírat. Ale je to jenom o zkušenostech. Jsem ráda, že ze začátku jsem si vybírala kurátory, ale dnes vidím, že je to jedna z nejhezčích částí práce v galerii. Člověk se s těmi umělci mnohem víc seznámí, má k dispozici mnohem víc fotografií, ze kterých si může vybrat. Ale určitě jsou fotografové, na které bych si netroufala. Třeba některé

historické výstavy. Tam bych si nikdy netroufla. Vždy bych si vzala odborníka.

Jak vnímáte práci ředitelky galerie? Jste pořád, po všech zkušenostech s LGP, entuziasta?
Po každém projektu se toho chci vzdát. Minulý rok po výstavě Kratochvíla jsem to chtěla vzdát. Protože jsem všechno dělala sama. Měla jsem brigádníky do vlaku, ale celý ten projekt jsem dělala sama. Od vyčištění vlaků po věšení obrazů. Mezi tiskovou konferencí a PR jsem letěla spravovat elektřinu a to prostě nejde. Byla jsem úplně vyčerpaná. Šest měsíců jsem jezdila po republice a pak jsem přijela do Humenného, tam se nedostavil brigádník, tak jsem týden prodávala vstupenky. Pak jsem přijela do Košic, další brigádník nepřišel a já další dva týdny prodávala vstupenky. Potom je člověk tak vyčerpaný, že nemůže zvládnout ani taková ta běžná zaopatření. Tak jsem potom řekla, že už to nikdy znova neudělám a vzdám to. Neměli jsme peníze, takže jsme nemohli mít ani personál. Ale zas na druhou stranu mě napadlo, že udělám výstavu s Wendersem, protože mě jeho fotografie uchvátily. A to je takový pocit, jako kdybych v tu chvíli dostala injekci, začne ve mně vřít ten entuziasmus a úplně zapomenu, jak jsem se vyčerpala minulý rok. Začala jsem s úplně stejnou energií jako vždy, nanovo. Přitom jsem si byla jistá, že to už nikdy víc nezvládnu.

O Leice se hodně hovořilo, o výstavách, které představila, se nesčetněkrát v mediích psalo. Přestože LGP vnesla svěží vánek do české kulturní scény, některým lidem vadila mediální propagace galerie. Myslíte si, že se jedná o lidskou závist?
Základní chyba kulturních institucí v Čechách je ta, že nemají žádnou propagaci. Například galerie nebo muzeum jsou finančně

tak zaopatřené, že mají celou výstavu zaplacenou a vůbec se nemusí snažit, aby tam přišli lidi. Základ našeho fungování je, že si největší část našich nákladů platíme z návštěvností. Jak dám vědět lidem, že se nějaká výstava koná? Jedině skrz média. My jsme nemohli žádná média platit, ani jedinou inzerci, ale oni tomu byli sami nakloněni. My jsme je nemohli k ničemu nutit. My jsme je pozvali na tiskovou konferenci a snažili jsme se dělat co nejlepší výstavy. Nepochopím fakt, že přijdu do nejmenované galerie, vidím nádhernou výstavu a je tam jeden návštěvník. Za hodinu přijde možná ještě jeden návštěvník a jinak tam nikdo není. A ta výstava třeba stojí několik milionů korun, ale ta instituce to dostala zaplacené buď od státu, nebo od sponzora. A my jsme takhle nikdy nefungovali. Já bych byla ráda, kdyby se nám to někdy povedlo, abychom měli finance *(směje se)*, ale stejně si myslím, že nedělám tu výstavu pro sebe, ale pro lidi. Takže výstava se má prodat jako produkt. To znamená, že v tu chvíli se musím stát manažerem firmy a ne jen nějaké hezké výstavy, kterou jsem si pověsila na zeď. Protože jsem ji dělala pro lidi a ne pro sebe. To je pro mě základ. Myslím, že lidi nechápali, proč se píše o nás, když se někde na nějakém jiném místě konala nějaká zásadnější výstava, tak proč se píše o nás? Měli pravdu. Mělo se psát o té výstavě v tom měsíci mnohem víc. Jenže ta výstava se neuměla prodat. Takže tam určitě byla třeba část závisti kvůli tomu, že jsme měli vysokou návštěvnost. Ale neviděli, že za tím jsou dva měsíce tvrdé práce na tom, aby ta návštěvnost byla. To není o tom, že je naše výstava lepší než jiná, ale o tom, že se snažíme informovat lidi o ní. To není o tom, jak nám řekl pan prezident, že jsme „mediálně vlivní“, vůbec ne. My jsme jen pracovali na tom, aby se o nás novináři dozvěděli. Zpřístupňovali jsme jim profesionální informace. Není to o tom, že je pozveme na tiskovku, oni

stejně nepřijdou a nic se neděje. My jsme jim posílali cédéčka, kde byly fotografie z výstavy s vysokým rozlišením. Psali jsme tiskové zprávy, které si mohli na internetových stránkách opsat. My jsme jim tu práci co nejvíc usnadňovali. Po každé výstavě je na našem webu vždy PR a vždy jsou tam fotografie ke stažení v tiskové kvalitě. A to je jen profesionální práce, není to o tom, že naše výstava je lepší.

Řeknete mi něco víc o tom, proč LGP končila na Hradě?
(Jana se začne hlasitě smát.) To bych ráda sama věděla. Musím říct, že jsme za tři roky, co jsme odešli z Hradu, slyšely hodně tezí, dokonce i od lidí z Hradu. *(Obličej Jany už v tuto chvíli zvážněl.)* Myslím, že to pro nás byla katastrofa. Taková instituce se může vybudovat jenom přes dlouhá léta. V kulturní sekci člověk musí pracovat dlouho. A sama jsem byla překvapená, že lidi byli tak zaujatí. Já jsem zakladatelka LGP jako neziskové organizace. Byli jsme přitom jediní, kdo v Čechách dělal tak drahé autorské výstavy. Ono ani pro státní instituci není legrace sehnat rozpočet na takovou výstavu. My jsme to vydupali ze země, z privátní iniciativy. Nepochopila jsem, proč nás Hrad vidí spíš jako konkurenci, než aby nás akceptoval jako součást Hradu. My jsme jim ušetřili obrovské peníze a přinesli velké počty publika. Oni nám naopak kladli klacky pod nohy a zvyšovali nám nájem. Nepochopila jsem, proč to Hrad neuměl propagovat, mohli to prodat. Ted děláme projekt ve vlaku a České dráhy to umí správně propagovat. Najednou o nás vyšla stovka článků po celé republice a jsou jenom pozitivní. Když to řeknu úplně hrubě, Hrad vyhodil galerii, která jim jenom prospívala. Nejenom že jsme platili nájem, opravovali jsme jejích prostory za naše náklady, také jsme dělali strašně drahé projekty, které oni nemuseli ze svého rozpočtu nakupo-

vat. Na tomto místě je teď nějaká kavárna, která ani nepověsí obraz na zeď, která prakticky neinvestuje ani korunu. A tady se ukazuje globální chyba naše společností. Přijde nový pán, do jakékoli firmy i do té nejmenší, a přivede s sebou svoje lidi a všechno chce změnit. Takhle společnost nemůže fungovat. Samozřejmě bychom měli špatné věci eliminovat, ale nemůžeme stavět vše nanovo po každém volebnímu období, každé čtyři roky. Ta společnost dospěje kultivovaně k něčemu, co bude založené na kontinuitě. To je podle mě důvod, proč jsme odešli z Hradu. Já vím, že pan prezident chce prezentovat český stát a Pražský hrad cizincům, ale ten Hrad je i pro české publikum. A my jsme byli organizace, která se chtěla věnovat jenom českému publiku. Samozřejmě za námi chodili cizinci, ale koupili si pohlednice a odešli. Ale na výstavy z osmdesáti procent chodili Češi. Hrad pro nás všechny znamená něco zvláštního. Chodí tam rodiče s dětmi o Vánocích. My jsme měli o Vánocích otevřeno. A Pražský hrad najednou poznal, že je tam milion lidí a oni mají zavřeno. Není to o tom, že chci i na Vánoce udělat tržbu. Jsou tam lidi a nemají kam jít, nemají se kam schovat v té zimě. Největší návštěvnost jsme měli na vánoční svátky. A to byli všechno Češi. A to si myslím, že Hrad ztratil, ale že vůbec nepochopil tu koncepci.

Hledáte pořád adekvátní prostor pro LGP – proč se Vám to nedaří?

Lidí nechápou, když se jim řekne, že nejslavnější galerie v Česku nemá pevný prostor. Takže ten černý Petr je teď na nás. Už se tři roky se hlásíme o každý prostor, který se nám hodí, a nemáme šanci. My jsme se ucházeli o mnohé prostory a každé výběrové řízení prostě prošvihneme, nemáme možnosti a komerční nájem zaplatit nemůžeme. Praha stojí na kultuře a měla by takové věci

pomáhat. A stále žiji v nadějí, protože každý měsíc nám někdo něco nabídne, ale ty vztahy jsou lobbingové. A do lobbingové sféry já se nechci a neumím zapojit. Nechci uplácet, nechci platit milionové provize, potřebuji investice dát do programu a ne do toho, že mi někdo obstará galerii. Já jsem za tři roky doufala už tisíckrát a už ten fakt člověka zatěžuje, protože vím, že galerie nepřežije, pokud nedostane prostor. Příští rok, jestli vůbec vyjede, by měl vyjet poslední Vlak. Takže se najednou deset let práce ztrácí v jedné vteřině, protože nemáme kde být.

Tak to je přinejmenším smutná informace...

Ne, mně to vůbec nepřijde smutné. Spíš je smutný fakt, že Praha má „moře" prostoru, ale žádný nám nemůže poskytnout. Je to přece úplně jedno, jestli se galerie jmenuje Leica Gallery, nebo já, Jana Boemerová, my jsme dokonce galerii dali zkratku LGP jenom proto, aby někdo neměl pocit, že to je nějaká „firemní" galerie. A stejně nám to nepomohlo. Jsou to jenom výmluvy. Praha má základní chybu, a to že nemá žádnou koncepci v tom, jak se chce v kultuře prezentovat. Vše je o základech a já nemůžu měnit základy ve všech sférách.

Jak to bude tedy dál s Vlakem a co bude dál s Leicou?

Jestli nám sponzor v letošním roce nezaplatí, Vlak nebude. Nemůžu si dál dovolit ještě větší dluhy. Pořád splácíme dluhy z Pražského hradu za rekonstrukci. A budeme je splácet ještě dalších osm let. Takže teď jsem v bodě, kdy si říkám, že pro tu společnost dělám dost a očekávám, že to někdy někdo řekne: Fajn, nemůžou dál. Musíme jim pomoct. Ale když tohle nikdo nevidí a taková vůle se v nich neprobudí, tak prostě řeknu: Je konec. To znamená, že galerijní vlak skončí a jestli nezískáme sponzory, skončí i galerie.

Všechny ostatní možností už jsou vyčerpané. Žena funguje jinak v managementu než muž. A já mám takový instinktivní postoj. Ted vím, že se buď galerie oživí a bude fungovat, nebo obráceně. Myslím si, že to opravdu není žádná katastrofa. Osobně mám spoustu nabídek výstavy dělat a nemusí to být pod tím logem. Přesto je to škoda, protože galerie byla zaběhlá, znali ji lidé po celé republice. Vidím to tak, že budeme existovat jako malička firma a jednou za tři roky nás někdo osloví, jako třeba ministerstvo zahraničí, abychom jim udělali výstavu. Zaplatí nám za to, že uděláme výstavu, která proputuje ve čtyřech provedeních celý svět. Tak to uděláme, ale nebudeme prakticky viditelní pro českého návštěvníka.

50

Slíbíte nám, že boj o své místo na české kulturní scéně nikdy nevzdáte?

Boj o místo nevzdám. Taky jsem si vyškolila člověka, který by to místo mě mohl vést dál, kdybych třeba dělala něco jiného. Ale definitivní boj o místo nevzdám do konce příštího roku.Jak se znám, všechno, co si tady říkáme, zítra může být úplně jinak. Protože zítra by se mohlo stát, že někdo přijde a řekne mi: Jano, mohla bys připravit místo mě Avedona? A Avedon je moje velké přání. Jenže zápůjčné pro Avedona je sto tisíc dolarů, je to nejdražší fotografická výstava v současné době. Může se stát to, že zas vše, co jsem tady řekla, obrátím a začnu nanovo. I když v tuto chvíli mám pocit, že už bych to příští rok nedělala, tak by se mohlo stát, že třeba bývalá manželka Avedona přijde a řekne: Dobře, tak já ti tu výstavu nějak dám, třeba bude levnější, ale já ji v Praze chci! A já začnu znova hledat prostor a třeba si pronajmu znova Mánes… Takže vše, co říkám, teď pořád neznamená, že je to moje konečné rozhodnutí.

Jana nežije v iluzích. Život akceptuje reálně takový jaký je. Zázrak by neodmítla, ale ani ho denně neočekává. Věří, že jedině snahou a prací se člověk může dostat někam, kde čekají všechny zázraky tohoto světa.

ZÁVĚR

VERDIKT-LGP MUSÍ OPUSTIT HRAD

Předpokládaná ekonomická rozvaha pro adekvátní prostor, ve kterém by LGP mohla provozovat dál svou neziskovou činnost, obnáší víc než pět milionů korun ročně. Pomocí různých grantů, jako jsou například grant Magistrátu hlavního města Prahy nebo městské části Prahy, ve které by eventuálně LGP sídlila, za pomoci německého velvyslanectví, které je od začátku partnerem LGP, by taková částka byla reálně možná.

Když se do rozpočtu přidají různé fondy, vstupné, prodej katalogů a publikací, poplatky za dílny, semináře a diskuze, hlavní a drobní sponzoři galerie, dostaneme se k bodu, kdy se o existenci LGP může uvažovat. Bez těchto náležitostí už nadále nebudeme mít možnost sledovat vystříbené a pečlivě vybrané výstavní soubory, které prezentovala tato galerie. LGP musela odejít z Hradu kvůli neprodloužení komisionářské smlouvy, zrovna ve chvíli, kdy ji veřejnost začala spojovat s Hradem a kdy se jí de facto podařilo založit tradici.

Vše svědčilo o tom, že ani žádné petice ani bouřlivé odezvy na tuto zprávu už čas nezastaví a že přijde okamžik, se kterým se Leica bude muset smířit a opustit prostory purkrabství na Pražském hradě. Veřejnost byla s touto kauzou obeznámená, přátelé galerie neúnavně psali dopisy podporující Leicu, až přišel okamžik pravdy. Správa Pražského hradu nepromluvila ani slovo.

Roli posla tehdy převzala Kancelář prezidenta republiky, která do tohoto problému opravdu viděla málo. A jak už to bývá byrokratickým zvykem, obrátila celý příběh naruby a až urážlivě argumentovala svůj postoj a rozhodnutí o odchodu LGP z Hradu. Nechápavě jsem sledovala celý děj, který se začal točit kolem LGP jako obrovský mrak, který přijde, chvíli mlčky počká a po dramatickém tichu přinese příval deště. Pak zas bez omluvy zmizí a zanechá za sebou prázdno a smutno. Ředitel programové divize SPH byl pravidelně informován o programu výstav, které byly vždy rok dopředu naplánované. Proto je naprosto neomluvitelné, že mlčel, když Leica stále věřila tomu, že smlouva bude prodloužená a plánovala dál finančně náročné výstavy, které se měly odehrát na Hradě.

Výstava Sebastiaa Salgada *„Workers"* byla naplánovaná jako další projekt LGP a nebyl čas čekat na vyhlášení výsledků vypsaného výběrového řízení o prostor v purkrabství, kterého se LGP samozřejmě také zúčastnila. Neboť se mohlo stát, že se Leica ocitne takzvaně *„na ulici"* a pak si fotografie Salgada pověsí maximálně na krk. Poslední rozhodnutí znělo: *„Leica Gallery Prague musí odejít z Hradu."*

„Naše výstavy nebyly jen hodnotným uměleckým zážitkem, ale chtěly pomoci při tvorbě obecného povědomí o závažných společenských otázkách. O to nám vždy šlo. Nejhorší je ztráta dobrého jména galerie. Jeho budování byla těžká práce, do které jsme investovali spoustu úsilí a prostředků, ale podařilo se nám nabízet veřejnosti zajímavý program, který předkládáním jmen významných tvůrců (světových i českých) posílil v oblasti fotografie světovost Prahy a celé naší země."[16]

16. Jana Boemerová ředitelka Leica Gallery Prague, o.p.s.
http://www.e-architekt.cz/index.php?PId=780&KatId=5

DOPISY PŘÁTEL LEICA GALLERY PRAGUE

(z archivu Leica Gallery Prague)

„Leica Gallery Prague je jednou z nejvýznamnějších institucí v České republice, která se vysoce profesionálním způsobem věnuje fotografii. Za poměrně krátkou dobu si vydobyla svou aktivitou a orientací na to nejdůležitější ve světové fotografii významné postavení na kulturní scéně. Leica Gallery Prague je výbornou zárukou kvalitního výstavního programu s energií navrátit této zemi opět její výsostné postavení na kulturní mapě Evropy."

Doc.Mgr. Jindřích Štreit

„Expozice vysoké úrovně připravovala svého času v prostorách Pražského hradu Leica Gallery Prague – nezisková instituce, specializující se na fotografické výstavní projekty a prezentaci českých fotografů v zahraničí. I přes nepříznivou situaci, způsobenou ztrátou tohoto exkluzivního výstavního prostoru se Leica Gallery Prague podařilo udržet koncepci špičkových výstav při životě, když expozice ikon současné dokumentární fotografie Sebastiaa Salgada a Antonina Kratochvíla originálně umístila do „výstavního vlaku" a nechala je cestovat po území České republiky a Slovenska."

MgA. Evžen Sobek

„Mám nejlepší zkušeností s uměleckým provozem LGP na Hradě, kde galerie ve své velmi reprezentativní koncepci uvedla řadu světových autorů fotografického umění. Po nedobrovolném skončení jejího působení na Hradě její aktivity nebyly nikterak utlumeny a nadále propagovala významné autory v tzv. vlakových prezentacích, které se opět dočkaly výrazné návštěvnosti a publicity."

MgA. Pavel Mára

„S potěšením a se zármutkem jsem přijal zprávu o tom, že Vámi vzorně vedená galerie jde do výběrového řízení na nové prostory, kde by mohla dál rozvíjet svou činnost. Potěšující je jistě právě ten fakt, že znova usilujete uvést „svou" galerii do chodu, a že je tu naděje na regulérní obnovu toho, co jste započala na Hradě, v čem jste pokračovala v Redutě a co jste přímo manifestačně demonstrovala v unikátních projektech mimořádně atraktivních putujících vlakových výstav."

„Když jsem psal recenzi na výstavu „Moc a rituál" a Leica Gallery za tuto výstavu velmi chválil, netušil jsem tehdy to, co Vy už jste asi k svému smutku věděla, totiž že dostáváte z Hradu výpověď. Nechci ani spekulovat o tom, jestli právě zmíněná výstava nebyla jedním z důvodů, proč byla ¸Leica´ z Hradu vypovězena, ale určitě si přeji, aby žádné podpovrchové důvody nezabránily existenci Leica Gallery v samém srdci Prahy, protože by jí tam bylo potřeba.„

Prof. Miroslav Vojtěchovský

„Vaše odvážná myšlenka provozovat putovní galerii ve vlaku i úspěch předchozího projektu Sebastiaa Salgada "Workers", nejnavštěvovanější výstavy loňského roku v České republice, prokazují, že vysoká profesionalita Vašich aktivit významně napomáhá šíření kvalitní české kultury doma a v zahraničí."

MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ ČESKÉ REPUBLIKY
MgR. Jana Adamcová

„Působení Leica Gallery Prague nelze poměřovat jen hledisky ekonomickými, ale především tím, co přináší společností a jaké hodnoty prezentuje. Proto doufáme, že se co nejrychleji vyřeší její momentální situace, kdy nemá pro sjednaný výstavní program zajištěny vhodné prostory. Jsme přesvědčeni, že ať bude Leica galerie sídlit na Pražském hradě či v jiných prostorách, vždy bude přínosem jak pro své pronájemce, tak pro návštěvníky."

NÁRODNÍ MUZEUM FOTOGRAFIE o.p.s.
PhDr. Miroslav Paulík

„Nemám strach o Leica Gallery. Budete mít určitě spoustu starostí, finanční vydání, možná ztratíte část toho, co jste léta budovala. Ale Vy určitě řešení najdete. A lidé za Vámi budou nadále chodit. Bohužel už ne na Hrad. A já se tam určitě několik let nedostanu. Samozřejmě, vše tam bude fungovat dál. Ale už bez lidí, kteří se tam objevovali kvůli Leica Gallery. Kvůli Vám. Těm, kteří Pražský hrad řídí, to může být jedno. O pár lidí víc nebo míň, na tom nezáleží. Vždyť dělat něco pro lidi je tak pošetilé."

Ing. Jan Šroubek,
Lhoist Česká a Slovenská republika

Antonin Kratochvíl (1947)
Absolvoval Ferrit Rietfild Art Academy v Amsterodamu. Od té doby pracuje jako volný fotograf v Los Angeles a v New Yorku. Specializuje se na módu a reportáž.

Anton Corbijn (1955)
Rodilý Nizozemec a syn faráře, který chtěl být misionářem a stal se fotografem a legendárním *„tvůrcem ikon"* hudebního a filmového světa. Pracoval pro holandský časopis Oor Magazíne. Proslavila ho jedna z fotografií Davida Bowieho. Nejznámější je spolupráce se skupinou U2. Je také tvůrcem mnoha hudebních videoklipů.

Angelo Božac (1959)
Po ukončení pedagogické fakulty v Chorvatsku se přestěhoval do Prahy, kde získal doktorát na FAMU. Věnuje se dlouhodobým dokumentárním projektům, portrétům, aktu a divadelní fotografii. Zastoupen je ve veřejných a soukromých sbírkách. V roce 1997 byla vydána jeho divadelní monografie Pandur´s theatre of dreams

Adolf Zika (1972)
Považuje se za fotografa černobílé klasické fotografie. V současností je fotografem na volné noze. Většinou fotí reklamy a akty, ale poslední dobou jeho zájem směřuje do kategorií dokumentu a reportáže. Na světové výstavě Photokina v roce 2000 byl vystavován na stánku společnosti Leica.

Bob Willoughby (1927)
Narodil se v Los Angeles v Kalifornii. Začal fotit v roce 1939, na začátku fotografoval jazzové muzikanty a tanečníky. Pracoval pro magazín Harper's Bazar. Později se stal nejvlivnějším americkým filmovým fotografem. Fotografoval osobnost jako Judy Garland a Audrey Hepburn.

Bohdan Holomíček (1943)
Dnes již legendární fotograf se dlouhá léta pohybuje po celé České republice, kde na pokračování snímá nekončící seriál fotografických momentek, které v souhrnu vytvářejí památník nevšedních okamžiků všedního života. Obvykle mívá ročně několik samostatných výstav.

Bernd Arnold (1961)
Během studia na škole designu a fotografie na Univerzitě užitých umění v německém Dortmundu měl možnost pracovat pro magazín Stern, se kterým nyní externě spolupracuje, stejně jako s Die Zeit, Das Magazin a mnoha dalšími. Od roku 1998 je členem foto agentury Visum (Hamburg).

Dana Kyndrová (1955)
Vystudovala ruštinu a francouzštinu na Karlově univerzitě v Praze. V roce 1993 dostala stipendium Berna Antona a dnes je fotografkou na volné noze. Začala fotografovat v roce 1973, věnovala se černobílé humanistické fotografii. Měla na padesát samostatných výstav a vydala tři knihy: An inveterate faith in a Berger future(1998), Per musical aequo (1999) a Woman (2002)

Edvard Steichen (1879–1973)
Pionýr americké fotografie. V meziválečném období pracoval zejména pro časopisy *„Vogue"* a *„Vanity Fair"* a stal se nejuznávanějším portrétistou ve Spojených státech. V roce 1947 stanul v čele fotografické sbírky Muzea moderního umění v New Yorku.

Elliott Erwitt (1928)
Světově proslulý reklamní, žurnalistický a módní fotograf, který se proslavil fotografováním momentek absurdních a ironických situací. Pochází z Paříže a v roce 1950 pracoval jako asistent fotografa v americké, německé a francouzské vojenské službě. Pracoval na volné noze pro časopisy jako Collier´s, Look, Life a Holliday. Stal se členem skupiny Magnum v roce 1953. Od roku 1970 se zabývá natáčením filmů, televizních reklam a dokumentů.

Evžen Sobek (1967)
Vystudoval Strojní fakultu v Brně a získal magisterský titul na Institutu tvůrčí fotografie Slezské univerzity v Opavě s cyklem *„Ecce homo"*. Těžištěm jeho tvorby je dokumentární fotografie. Věnuje se také experimentální a abstraktní tvorbě a fotografování aktů. Realizoval několik dokumentárních projektů. Je zastoupen ve veřejných sbírkách České republiky a Japonska. Získal významné mezinárodní ocenění, hlavní cenu v soutěži mladých fotografů MiO Photo Award 2000 v japonské Ósace. Od roku 2002 je pedagogem Institutu tvůrčí fotografie na FPF SU v Opavě.

Helmut Newton (1920–2004)
Narozen v Berlíně, vystudoval americkou školu v Berlíně, v roce 1946 získal australské občanství a jeho celoživotní tvorba byla zaměřena na fotografování převážně aktů a módy v časopise

Vogue. Získal několik důležitých ocenění ve Francií, Monaku a Německu včetně vyznamenání od francouzského ministra kultury. V roce 2003 založil nadaci Helmuta Newtona v Berlíně. Zemřel v Los Angeles v roce 2004. Za svého bohatého tvůrčího života vydal nespočet publikací.

Ivan Pinkava (1961)
Narodil se v Náchodě. V roce 1986 absolvoval na FAMU obor umělecká fotografie. Od té doby se věnuje volné fotografii. Je znám především jako autor fotografií, v nichž do hloubky postihuje nejednoznačnost člověka. Pravidelně vystavuje především v Evropě a v USA (dále Německo, Francie, Itálie, GB, USA, Izrael, Mexiko atd.). Jeho dosud nejrozsáhlejší výstava byla uspořádána v Galerii Rudolfinum v Praze v roce 2004. Je zastoupen v domácích i světových veřejných sbírkách. Od roku 2005 působí jako vedoucí ateliéru fotografie na VŠUP v Praze.

Jan Lukas (1915–2007)
Patřil k těm českým fotografům, kteří dosáhli mezinárodního věhlasu. V roce 1966 emigroval do USA. Ve 30. letech minulého století patřil k zakladatelské generaci českých fotoreportérů (vedle např. V. Jírů a K. Hájka) a spolupracoval s řadou prestižních předválečných časopisů. Vytvořil dokument z druhé světové války.

Jan Saudek (1935)
Je nejproslulejším českým fotografem současnosti. Držitel francouzského Řádu rytíře umění a písemnictví. Jeho snímky jsou v nejvýznamnějších světových sbírkách. Skutečně známým se stává až ve druhé polovině 60.let, kdy má první výstavy v zahraničí. V roce 1972 objevuje svoji Zeď, která se pak stává významným znakem, ba přímo synonymem jeho tvorby.

Jindřich Štreit (1946)
Vystudoval výtvarnou výchovu na univerzitě v Olomouci. Absolvoval školu výtvarné fotografie. V roce 2000 se habilitoval jako docent Filmové a televizní fakultě Akademie múzických umění v Praze v oboru fotografie. Věnuje se černobílému dokumentu a je autorem 16 knih dokumentárních fotografií. Od roku 1972 se koncepčně věnoval zobrazování vesnického života. Přednáší na Institutu tvůrčí fotografie Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě. Je rytířem DC a členem Sdružení Q Brno, Spolku olomouckých výtvarníků, Aktivu volné fotografie při Pražském domě fotografie a Umělecké besedy v Praze.

Jaroslav Kučera (1946)
Absolvoval Stavební fakultu ČVUT, od té doby je na volné noze. Zabývá se černobílým sociálním dokumentem a vytvořil několik důležitých dokumentárních cyklů. Zastoupen v českých a amerických veřejných sbírkách. Je spoluzakladatelem Fotoklubu Strahov (1969) a skupiny Signum (1990), členem agentury Bilderberg (1996), držitelem Grantu primátora Prahy (1995) a dvanácti cen na Czech Press Photo

Jan Pohribný (1961)
Od roku 1986 pracuje jako samostatný fotograf-výtvarník. Vedle své volné tvorby se věnuje převážně reklamní a ilustrační výtvarné fotografii. Od roku 1990 je členem Asociace profesionálních fotografů a Pražského domu fotografie. Od roku 1995 je zakládajícím členem a prezidentem Spolku pro obnovu únětické kultury. Od roku 1998 je externím pedagogem na Institutu tvůrčí fotografie Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity Opava.

Jan Šibík (1963)
Absolvent gymnázia, pracoval jako operátor ve výpočetním středisku, jako asistent kamery v České televizi a jako fotoreportér v Mladém světě. Dnes je obrazovým redaktorem časopisu Reflex. Každý rok získává prestižní ceny za dokumentární fotografií.

Karel Cudlín (1960)
Jeden z nejvýznamnějších představitelů současné české fotografie. Po absolutoriu na katedře umělecké fotografie pražské FAMU (1987) pracoval jako fotoreportér pro řadu novin a časopisů (Mladý svět, Lidové noviny, Prostor) a krátce také pro Českou tiskovou agenturu. České publikum jej zná především jako jednoho z osobních fotografů prezidenta Václava Havla a autora nezaměnitelným gestem se vyznačujících snímků ze života etnických a sociálních skupin – českých a slovenských Romů, ukrajinských dělníků, příslušníků ruské armády odcházejících z někdejšího Československa.

Leni Riefenstahl (1902–2003)
Tanečnice, herečka, režisérka, fotografka, která se ve 30. letech minulého století nesmazatelně zapsala do dějin kinematografie filmem Olympia. Po pádu Třetí říše byla v letech 1945–1948 ve vazbě, byla obviněna, že se podílela na nacistické propagandě.

Miroslav Hucek (1934)
Je dnes považován za jednoho ze zakladatelů české moderní fotožurnalistiky. Pracoval jako fotoreportér v časopise Mladý svět a pozdější se stal i jeho slavným obrazovým redaktorem. Je autorem obrovského množství fotografií, fotografických cyklů, výstav, publikací. Jeho nejznámější fotografie nese název *"Křídla pana Makovičky"*, stala se jeho ikonou. V roce 1980 získává cenu Mladé fronty.

Mary Ellen Mark (1940)
Pochází z Philadelphie. Studovala malířství a dějiny umění na Pensylvánské univerzitě. Po absolvování v roce 1965 dostala roční stipendium na fotografické škole v Turecku a dalších evropských zemích. Tvorba této umělkyně je směrovaná na těžkou sociální problematiku. Fotografuje bezdomovce, prostitutky, osamocené lidi a lidi drogově závislé. Pracuje s černobílou fotografií a přispívala do časopisů a magazínů jako jsou Life, Rolling Stone, The New Yorker a Vanity Fair. Získala mimo jiné ceny Cornell Capa Award, Matrix Award, cenu Dr. Ericha Salomona, cenu World Press a cenu Victora Hasselblada.

Pavel Dias (1938)
Byl jedním z prvních absolventů katedry fotografie pražské FAMU. Pracoval ve filmových ateliérech na Barrandově. Od roku 1964 je na volné noze a přednášel na FAMU. Pracuje na dlouhodobých projektech, např. Vesnice-domov, Zlínské návraty, Slavnosti víry a naděje.

Petr Našic (1946)
Studoval na pražské Divadelní fakultě, absolvoval zahraniční stáže v USA, Holandsku a Británii. Pracoval jako divadelní manažer, uspořádal na dvacet výstav, vydal několik knižních publikací. Fotografuje především umělecké osobnosti, ve kterých nevidí celebrity, ale lidi z masa a kostí. Téměř dvacet let se věnoval portrétování herce Vlastimila Brodského.

Pavel Mára (1951)
Vystudoval fotografii na Střední průmyslové škole grafické a na pražské FAMU obor fotografie a kamery. Po studiích pracoval jako volný fotograf a kameraman. Od roku 1996 je pedagogem Institutu tvůrčí fotografie při Slezské univerzitě v Opavě. Věnuje se výtvarné fotografii, především moderním zátiším, aktům a portrétům.

Peggy Sirota (1956)
Stala se fotografkou, protože milovala módu. Fotografuje od roku 1984, převážně portréty mezinárodních hvězd . Její portréty nacházejí cestu na titulní strany časopisů jako Vogue, Glamour, Mademoiselle, New York Times Magazine, Rolling Stone, Sky, Vanity Fair. Její fotografie módy a práce pro renomované firmy, mezi které patří Adidas, Coca-Cola nebo Mercedes-Benz, přispěly k tomu, že se Sirota dnes může počítat mezi špičku americké reklamní fotografie.

René Burri (1933)

Narodil se ve švýcarském Curychu, kde vystudoval Umělecko-průmyslovou školu. Věnuje se všem největším politickým a společenským událostem posledních padesáti let. Jeho známé fotografie jsou portréty Che Guevary a Pabla Picassa. Je to nejznámější žijící fotograf skupiny Magnum.

Raghu Rai (1942)

Fotograf pocházející z Indie. Jeho tvorba je založena na dokumentární fotografií rodného kraje. Stal se fotografem v roce 1965, od roku 1982 do roku 1992 byl ředitelem fotografie pro India Today. V devadesátých letech byl také v porotě pro World Press Photo Foundation. Projekt, který ho charakterizuje Bhopálská tragédie, místo kde se odehrála jedna z největších průmyslových katastrof v historii. Je členem renomované skupiny Magnum od roku 1977.

Sebastiao Salgado(1944)

Narodil se v Brazílii, vystudoval ekonomickou školu v Sao Paulu a v roce 1973 začal pracovat jako fotograf. Pracoval pro agentury Sigma a Gamma a byl členem sdružení Magnum Photos. Získal více než 50 mezinárodních ocenění. Věnuje se dlouhodobým sociálním projektům.

Tono Stano (1960)
Patří k nejznámějším fotografům své generace. V letech 1975–79 studoval na Střední uměleckoprůmyslové škole v Bratislavě, 1980–86 na pražské FAMU. Dopracoval se k brilantním černobílým snímkům, v nichž ženský akt zpracovává světlem a stínem do téměř abstraktních tvarů. Dnes vystavuje po celém světě. Má za sebou několik autorských publikací.

Václav Chochola (1923)
Zásadní postava české poválečné fotografie. Začal pracovat pro média ve čtyřicátých letech minulého století a fotografoval velmi široké spektrum témat od sportu po kulturu. Uspořádal velký počet výstav a jeho práce jsou zastoupené v mnoha soukromých a veřejných sbírkách celého světa.

Viktor Kolář (1941)
Patří mezi nejlepší české fotografy-dokumentaristy. Je již skoro půl století fotografem jediného města – Ostravy, která pro něj znamená celý svět. Od roku 1993 přednáší na pražské FAMU, kde se také v roce 2000 habilitoval na docenta. Uspořádal velký počet samostatných výstav a je zastoupen v řadě soukromých a veřejných sbírek celého světa.

Viktor Kronbauer (1949)
Vede workshop divadelní fotografie a věnuje se tomuto oboru takřka třicet let. Absolvoval strojní průmyslovku, ale zároveň se již začal zabývat fotografováním. Považuje se za žáka fotografa a grafika Jaroslava Krejčího. Od roku 1984 pracuje pro Divadelní ústav. Mezinárodní porota výstavy Triennale v jugoslávském Novém Sadu ocenila letos stříbrnou medailí jeho kolekci fotografií z inscenace Richard III. v režii Vladimíra Morávka.

Vladimír Birgus (1954)
Vystudoval filozofickou fakultu v Olomouci a pražskou FAMU. Je vedoucím Institutu tvůrčí fotografie v Opavě. Od roku 2001 je členem Evropské společnosti pro dějiny fotografie a redaktorem časopisu Imago za Českou republiku. Od poloviny 70. let se zaměřuje na tzv. subjektivní dokument, v němž často využívá možnosti barevné fotografie. Je vedoucím redaktorem Listů o fotografii. Jeho fotografie jsou v řadě veřejných mezinárodních sbírek.

Václav Podestát (1960)
Fotograf, pedagog, kurátor výstav, výtvarný publicista. Pracuje jako pedagog Institutu tvůrčí fotografie FPF Slezské univerzity v Opavě a jako dokumentátor a kurátor výstav Muzea a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici. Fotografuje od roku 1978. Vedle dokumentárně zaměřené volné tvorby (cykly Život beze snů, Lidé aj.) se věnuje i užité fotografii, zejména reklamním záběrům a snímkům architektonických památek. Zabývá se i fotografickou kritikou a publicistikou.

Wim Wenders (1945)

Po absolvování gymnázia studoval lékařství a filozofii. Po škole se odstěhoval do Paříže, kde se živil jako malíř. V roce 1970 dostudoval Vysokou filmovou a televizní školu (HFF) v Mnichově. Koncem 60. let natočil 11 dokumentárních filmů. Nyní přednáší na Vysoké škole pro výtvarná umění v Hamburku. V Cannes byl také oceněn za režii filmu Nebe nad Berlínem (1987), alegorického příběhu o andělovi, který se vzdává své nesmrtelnosti a nadpřirozené moci pro pozemskou lásku. Roku 1989 mu byl udělen čestný doktorát na pařížské Sorbonně, v roce 2005 byl oceněn cenou Pour le Mérite.

Adamcová, Jana **63**
Arnold, Bernd, **35, 36**
Avedon, Richard **79, 59**
Birgus, Vladimír **14, 47, 75**
Boemerová, Jana **11, 15, 16, 17, 19, 21, 31, 46, 57, 61**
Božac, Angelo **12, 14, 65**
Burri, René **39, 73**
Cave, Nick **23**
Corbijn, Anton **18, 21, 22, 65**
Cudlín, Karel **14, 25, 70**
Depp, Johny **45**
Dias, Pavel **14, 72**
Erwitt, Elliot **33, 34, 35, 47, 67**
Ferry, Bryan **23**
Gates, Bill **45**
Hepburn, Audrey **38, 66**
Hitler, Adolf **41, 42**
Holomíček, Bohdan **14, 66**
Hucek, Miroslav **40, 41, 71**
Chochola, Václav **12, 14, 74**
Jírů, Jiří **25**
Kyndrová, Dana **12, 66**
Kolář, Viktor **14, 36, 37, 74**
Kratochvíl, Antonin **45, 46, 47, 53, 63, 65**
Kronbauer, Viktor **27, 75**
Koetzle, Hans-Michael **39**
Kučera, Jaroslav **12, 14, 69**
Lukas, Jan **36, 68, 37**
Mára, Pavel **14, 27, 63, 72**
Martinovský, Miroslav **27**
Mihaliček, Jan **27**
Mičkal, Ivo **27**
Našic, Petr **9, 27, 72**
Newton, Helmut **18, 28, 30, 47, 52, 67, 68**

Pajer, Alan **25**
Pinkava, Ivan **14, 68**
Podestát, Václav **14, 75**
Podrazil, Jiří **27**
Pohribný, Jan **14, 70**
Rai, Raghu **31, 32, 33, 73**
Riefenstahl, Leni **41, 42, 71**
Reno, Jean **45**
Salgado, Sebastiao **12, 43, 44, 47, 63, 73**
Saudek, Jan **14, 69**
Shakespeare, William **26**
Sirota, Peggy **18, 20, 72**
Sláma, Vojtěch **47**
Sobek, Evžen **14, 36, 47, 63, 67**
Stano, Tono **14, 74**
Starck, Philipp **30**
Steichen, Edward **18, 24, 25, 67**
Šibík, Jan **12, 70**
Šlacha, Oldřich **25**
Štecha, Pavel **25**
Štrébl, Jiří **27**
Štreit, Jindřich **12, 62, 69**
Tyler, Liv **45**
Třeštík, Jan **25**
Vojtěchovský, Miroslav **62**
Vox, Bono **48, 49**
Vršecký, František **27**
Wenders, Donata **47, 48, 53, 76**
Wenders, Wim **47, 48, 53, 76**
Willoughby, Bob **38, 68**
Zika, Adolf **12, 65**

Avedon,Richard a Arbus, Doon:
Avedon the Sixties. Random House, 1999

Archiv a výroční správa, Leica Gallery Prague, 2002-2007

Asociace užité grafiky Praha:
Užitá grafika 93, Praha-Carolinum /16.dubna-29.dubna 1993,
Karel Winter, Praha 1993

Bauer,Alois:
Pravidla českého pravopisu stručně a nově. FIN, Olomouc 1992

Birgus, Vladimír:
Evžen Sobek – Ecce homo. Brno 2004

Corbijn, Anton:
Werk. Schirmer/Mosel. Mnichov 2000

Harrison, Martin:
Beauty Photography in Vogue. Octopus Books, London 1987

Horáček,Radek:
Galerijní animace a zprostředkování umění.Praha CERM, 1998

ICP Encyclopedia of photography. Pound Press Book,New York 1984

Institut tvůrčí fotografie: *Listy o fotografii*, 2/1998. Opava 1998

Institut tvůrčí fotografie:
Listy o fotografii, 3/2001. Opava 2001

Koetzle, Hans-Michael:
Slavné fotografie. Historie skrytá za obrazy I, II. TASCHEN, Slovart, Praha 2003.

Koetzle, Michael:
René Burri. Photo Poche.Nathan, Paris 1998

Kolář, Viktor:
Ostrava-obeležené město. Sfinga, Ostrava1996

Kroutvor, Josef – Ivan Pinkava, Dynaste:
ERM, Praha 1993

Mark, Mary Ellen:
Portraits. Nathan, Paříž 1997

Moucha, Josef :
Zážitek arény, eseje o historii fotografie a technických obrazech. Fotofo, Bratislava 2004

Mrázková, Daniela – Viktor Kolář:
Profil. Ostrava 1986

Mrázková , Daniela:
Příběh fotografie. Mladá fronta, Praha 1985

Newton, Helmut :
Vlastní životopis. Slovart, s.r.o. Praha 2003

Newton, Helmut:
Helmut Newton, WORK. Taschen Köln 2003

Parr, Martin – Barter, Gerry:
The Photobook: A history . Volume1. Phaidon, Londýn 2004

Silverio, Robert:
Karel Cudlín. Torst 2001

Scheufler, Pavel:
Galerie c.k. fotografů.
Grada Praha 2001Akademické nakladatelství Praha CERM, 1998

Sirota,Peggy:
Guess Who? Seidl, Gottingen , 2000

Steichen, Edward:
A life in Photography. Doubleday, New York 1963

Tausk, Petr :
A short history of press photography.
International Organization of Journalists, Prague 1988

Tausk, Petr :
Přehled současné fotografie v zahraničí. Skripta FAMU. SPN, Praha 1985

Zika, Adolf:
Poslední kniha století. Adolf Zika a Zipo Film s.r.o. Praha 2000

Šibík, Jan:
Ďábel v nás. Praha 2003

Štreit, Jindřich:
Vesnice je svět. Arcadia, Praha 1993

Volf, Petr :
Vzrušení, Rozhovory o umění z let 1995-2005. BB/ART s.r.o. Praha 2006

http://lgp.cz
– Oficiální webové stránky Leica Gallery Prague

http://lgp.cz/usefull/denik-jak-se-pripravuje-vystava/
– Deník Leica Gallery Prague

http://www.paladix.cz
– Server o fotografii

http://www.fotografnet.cz
– Časopis pro fotografii a vizuální kulturu

http://www.artgallery.sk
– Slovenská virtuální galerie

http://www.digiforum.zive.cz
– Digitální forum

http://www.zivel.cz
– Overgroundový magazín

http://www.brain-juice.com
– Biografie umělců 20. století

http://www.artnews.info/galleriesindex.php
– Informace o umělcích, výstavách, galeriích a publikacích ve světě

http://www.wikipwdia.org
– Virtuální encyklopedie

http://www.artnet.com
– Internetová aukční síň

http://www.artforum.com
– Zprávy a kritiky výstav současného vizuálního umění

http://www.artincontext.com
– Komunikační centrum pro umění, management a technologie

http://www.arts.guardian.co.uk
– Novinky, recenze a reporty ze světa umění

http://www.metropolis.co.jp/tokyo/443/art.asp
– Magazín zaměřený na události v japonské kultuře

http://www.terra.com.br/sebastiaosalgado/migrations/f/
– Exodus, Sebastiao Salgado

http://www.hrad.cz/cz/prazsky_hrad/purkrabstvi.shtml
– Informace o prohlídce Pražského hradu

http://www.shakespeare.cz/lss/
– Festival Letní shakespearovské slavnosti 2007

http://www.ppf.cz/cs-html/?sec=225
– Skupina PPF, partner české kultury

http://www.artnet.com/artist/12541/helmut-newton.html
– Galerie Artnet (Helmut Newton)

http://www.opus-art.com/artwork.asp?aid=751
– Internetová galerie současného moderního umění, Opus

http://www.smb.spk-berlin.de/newteng/
– Informace o výstavě Helmuta Newtona (Work) v Německu

http://cs.wikipedia.org/wiki/Helmut_Newton
– Biografie Helmuta Newtona ve virtuální encyklopedií Wikipedie

http://www.helmut-newton.de/
– Nadace Helmuta Newtona

http://www.maryellenmark.com/
– Domovská stránka Mary Ellen Mark

http://www.peggysirota.com/
– Domovská stránka Peggy Sirota

http://www.abart.artarchiv.cz
– Informační systém abART

http:///404.sblog.cz/anton_corbijn/
– Biografie Antonina Corbijna na blogu o Depeche Mode

http://staleywise.com/collection/steichen.html
– Oficiální stránka Staley Wise galerie – Steichen

http://www.vaclavhavel-knihovna.org/cs/
– Knihovna Václava Havla

http://www.magnumphotos.com/archive/
– Magnum photos, oficiální stránka

http://www.greenpeace.org/international/photosvideos/a-view-of-the-abandoned-pestic
– Greenpeace, celosvětová ekologická organizace

http://www.elioterwitt.com/lang/en/index.html
– Oficiální stránka Elliota Erwitta

http://www.artfacts.net
– Artfacts.Net™ – průvodce po galeriích a muzeích moderního umění

http://www.berndarnold.de
– Oficiální stránka Bernda Arnolda

http://www.evzensobek.com
– Domovská stránka Evžena Sobka

http://www.lensculture.com/burri.html
– Lens Culture internacionální magazín současného umění

http://www.leni-reifenstahl.de/eng/index.html
– Oficiální stránky Leni Reifenstahlové

http://www.wim-wenders.com
– Oficiální stránky manželů Wendersových

http://www.ivanpinkava.com/cz/
– Oficiální stránka Ivana Pinkavy

http://czechpressphoto.cz/cz.php?st=r1997
– Czech Press Photo

http://www.volny.cz/pohribny/
– Oficiální stránka Jana Pohribného

http://www.corbijn.co.uk/
– Oficiální stránky Antona Corbijna

http://www.leica-camera.com/
– Domovská stránka Leica produktů

http://www.leica-camera.us/culture/galeries/
– Informace o výstavách v Leica Gallery ve světě

http://images.google
– Databáze obrázků na internetu

http://www.photoeye.com/
– Knihkupectví s fotografickými publikacemi

http://www.richardavedon.com
– Oficiální stránka Richarda Aveona

http://prints.deviantart.com/photography/conceptual/
– Komunita uměleckých amatérů

Výstavní síň Leica Gallery Prague **1/6**

Příprava vlaku, LGP, 2005 **2/7**

Vstupní hala v leica galerie, LGP, 2003 **3/8**

Výstavní síň LGP, 2003 **4/10**

Vstupenka Shakespeare ve fotografii, LGP, 2003 **5/10**

Výstavní síň, LGP, 2003 **6/11**

Václav Chochola,Louis Amstrong 1965 **7/11**

Sebastiao Salgado, Refugee camp at Benako, Tanzania, 1994 **8/12**

Sebastiao Salgado, Exodus, Serbia, 1995 **9/12**

Jan Pohribný, Vnitřní světlo,1993 **10/13**

Pavel Mára, Madona III, 1997 **11/14**

Purkrabství Pražského hradu, zdroj: internet **12/16**

Ivan Pinkava, Memento-Mori II, 2001 **13/17**

Mary Ellen Mark, Amanda and her cousin Amy, Valdese, North Carolina,1990 **14/19**

Mary Ellen Mark, Tiny in her Helloween costume, Seattle, Washington, 1983 **15/19**

Peggy Sirota, ejant kscnaoj janet, 2000 **16/21**

Peggy Sirota, IMA RARWOFmia, 2000 **17/21**

Peggy Sirota,ONJH VTALORAT john, 2000 **18/21**

Anton Corbijn, Kurt Cobain, Seattle, 1993 **19/22**

Anton Corbijn, Cameron Diaz, London, 1997 **20/22**

Anton Corbijn, Keith Richards, 1999 **21/23**

Edward Steichen, Pola Negri, 1925 **22/24**

Edward Steichen, Marlene Dietrich, 1932 **23/24**

Tomki Nemec, Václav Havel, 1989 **24/25**

Pavel Mára, Hamlet, Lear, 2003 **25/26**

Helmut Newton, Oni přicházejí, 1981 **26/28**

Helmut Newton pohlednice, LGP **27/29**

Helmut Newton pohlednice Big Nude, LGP **28/29**

Expozice Helmuta Newtona v Císařské konírně, 2000 **29/30**

Helmut Newton, Sumo, 1999 **30/30**

Bhopalska tragédie Raghu Rai, 2001 **31/31**

Rahgu Rai, Pohřeb neznámého dítěte, 1984 **32/32**

Elliott Erwitt, New York City, 2000 **33/33**

Elliott Erwitt, Magnum, Dog NYC, 1974 **34/34**

Elliot Erwitt, Santa Monica, California, California Kiss, 1955 **35/34**

Bernd Arnold, Das Kölner Heil, moc a ritual, 2000 **36/35**

Bernd Arnold, Moc a Ritual, 2000 **37/35**

Jan Lukas, pražský deník, 16.3.1939 **38/36**

Evžen Sobek, Ecce homo, Francie,2000 **39/37**

Bob Willoughby, Audrey Hepburn, Audrey Hepburn, 1953 **40/38**

René Burri, Muži na střeše, Sao Paolo, 1960 **41/39**

Miroslav Hucek, Křídla pana Makovičky, 1972 **42/40**

Leni Riefenstahl, Olympia I, 1936 **43/41**

Sebastiao Salgado, Workers, Dhanbad, Bihar State, India, 1989 **44/43**

Sebastiao Salgado, Ropné vrty, Burghan, Kuvaj, 1991 **45/44**

LGP, pozvánka, Slovensko **46/46**

Wim Wenders, The Milion Dollar Hotel, 2000 **47/47**

Wim a Donata Wenders, Buena Vista Social Club, 1999 **48/48**

LGP, vlaky Wenders, 2007 **49/49**

Jaroslav Kučera, Jana a Tono **50/58**